

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE
O POSLOVANJU DRUŠTVA
AZRRI – AGENCIJE ZA RURALNI RAZVOJ ISTRE D.O.O.
PAZIN
ZA 2012 GODINU
S FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA**

OPĆI PODACI DRUŠTVA	4
IZVJEŠĆE O POSLOVANJU DRUŠTVA 2012. GODINU	
GOSPODARSKI PROGRAMI.....	10
INTEGRALNI PLAN BRENDIRANJA POLJOPRIVREDNO PREHRAMBENIH PROIZVODA ISTARSKE ŽUPANIJE	11
TRAJNA ZAŠTITA ISTARSKIH AUTOHTONIH PASMINA GOSPODARSKIM ISKORIŠTAVANJEM U SUSTAVU RURALNOG RAZVITKA ISTRE	14
TRAJNA ZAŠTITA ISTARSKOG GOVEDA GOSPODARSKIM ISKORIŠTAVANJEM U SUSTAVU RURALNOG RAZVITKA ISTRE.....	14
TRAJNA ZAŠTITA ISTARSKE KOZE GOSPODARSKIM ISKORIŠTAVANJEM U SUSTAVU RURALNOG RAZVITKA ISTRE	19
TRAJNA ZAŠTITA ISTARSKE OVCE GOSPODARSKIM ISKORIŠTAVANJEM U SUSTAVU RURALNOG RAZVITKA ISTRE	20
TRAJNA ZAŠTITA ISTARSKOG MAGARCA GOSPODARSKIM ISKORIŠTAVANJEM U SUSTAVU RURALNOG RAZVITKA ISTRE.....	20
PROGRAM POTICANJA TOVA TEŠKIH SVINJA U ISTARSKOJ ŽUPANIJI	22
RAZVOJNE AKTIVNOSTI LABORATORIJA ZA RAZVOJ MESNIH PROIZVODA OD MESA IZVORNIH PASMINA I DIVLJAČI IZ ISTRE.....	23
TRŽIŠNA VALORIZACIJA I PROMOCIJA MESA I MESNIH PROIZVODA OD MESA IZVORNIH PASMINA ŽIVOTINJA I MESA ISTARSKE DIVLJAČI.....	25
PRIMARNA POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA I USLUGE U POLJOPRIVREDI	30
CENTAR ZA REGIONALNO RURALNI RAZVOJ I ZAŠTITU BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI ISTRE	31
PODCENTAR ZA ODRŽIVI RAZVOJ STOČARSTVA, PČELARSTVA I ZAŠTITU BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI ISTRE PAZIN	31
PODCENTAR ZA ODRŽIVI RAZVOJ MASLINARSTVA VODNJAN.....	33
PODCENTAR ZA ODRŽIVI RAZVOJ VINOGRADARSTVA I VINARSTVA POREČ	33
PODCENTAR ZA ODRŽIVI RAZVOJ GLJIVARSTVA BUZET	33
PODCENTAR ZA ODRŽIVI RAZVOJ POVRTLARSTVA RAŠA.....	34
RAZVOJNI PROGRAMI	35
STRATEŠKI PROGRAM RURALNOG RAZVOJA ISTARSKE ŽUPANIJE (2008.-2013.).	36
IPARD - Plan za poljoprivredu i ruralni razvoj 2007.-2013.....	38
PROJEKTI U PROVEDBI	
SEES PROGRAM – PROGRAM ZA JUGOISTOČNU EUROPU	41

EU.WATER.....	41
TECH.FOOD.....	43
IPA JADRANSKA PREKOGRANIČNA SURADNJA.....	45
KEY.Q.....	45
ZOONE	48
IPATECH	50
IPA SLOVENIJA-HRVATSKA	52
APRO	52
PROGRAM ZA CJELOŽIVOTNO UČENJE: COMENIUS REGIO PARTNERSTVO	
BOŠKARIN S KRUMPIROM.....	54
KANDIDIRANI PROJEKTI	
NATJEČAJ MINISTARSTVA TURIZMA	
Program dodjele bespovratnih sredstava manifestacijama u funkciji turizma u 2012.	
Dan otvorenih vrata agroturizma Istre 2012. godine.....	56
NATJEČAJ MINISTARSTVA TURIZMA	
Program unapređenja ponude turističkog sektora „Korak više“ u 2012. godini	57
MEĐUNARODNI PROGRAMI- KANDIDIRANI PROJEKTI	
Kandidirani projekti AZRRI-a Agencije za ruralni razvoj istre d.o.o. Pazin na	
EU fondove u 2012. Godini	58
IPA JADRANSKA PREKOGRANIČNA SURADNJA- STRATEŠKI PROJEKTI	
AGRO4FOOD.....	59
IPA SLOVENIJA- HRAVTSKA – Treći poziv	
GASTRO RURAL.....	62
PROGRAM MED	
SINERGIA.....	64
LIFE LONG LEARNING/LEONARDO DA VINCI-	
Multilateralprojectsdevelopmentofinnovation.....	65
ENOTURSkills	65
SEOSKA DOMAĆINSTVA KOJA SE BAVE AGROTURISTIČKOM DJELATNOŠĆU	66
GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA DRUŠTVA ZA 2012. GODINU	69
ZAKLJUČAK DIREKTORA AZRRI D.O.O. PAZIN.....	84

OPĆI PODACI DRUŠTVA

Županijska Skupština Istarske županije donijela je na temelju čl. 387. i 388. Zakona o trgovačkim društvima (NN br. 111/93, 34/99, 121/99 i 52/00), čl. 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN br. 33/01 i 60/01) te čl. 76. Statuta Istarske županije («Službene novine Istarske županije br. 2/01 i 12/01) Odluku o osnivanju trgovačkog društva AZRRI- Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin, Klasa: 024-01/02-01/01, Urbroj: 2163/1-01-02-3, od 11. prosinca 2002. godine.

AZRRI - Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. sa sjedištem u Pazinu, Šetalište Pazinske gimnazije 1, registrirano je kod Trgovačkog suda u rijeci, Rješenjem Trgovačkog suda u Rijeci pod brojem Tt- 03/60-2, MBS: 040179222 dana 13.01.2003. godine s upisanim osnovnim podacima, od kojih ovdje navodimo slijedeće:

PREDMET POSLOVANJA-DJELATNOSTI:

01.POLJOPRIVREDA, LOV I USLUGE POVEZANE S NJIMA

02.ŠUMARSTVO, SJEČA DRVA I USLUGE

05.RIBARSTVO, MRIJESTILIŠTA I RIBNJACI, TE USLUGE

* kupnja i prodaja robe, trgovačko posredovanje na domaćem i inozemnom tržištu,

* pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane, pripremanje i usluživanje pića i napitaka i pružanje usluga smještaja i ostalih turističkih usluga,

* prijevoz putnika i tereta u unutarnjem i međunarodnom javnom cestovnom prijevozu

36.PROIZVODNJA NAMJEŠTAJA, PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA, D.N.

50.TRGOVINA MOT. VOZILIMA; POPRAVAK MOT. VOZILA

63. PRATEĆE I POMOĆNE DJELATNOSTI U PRIJEVOZU

63.12 Skladištenje robe

63.2 Ostale prateće djelatnosti u prijevozu

63.30 Djelatnost putničkih agencija i turoperatera: ostale usluge turistima

63.40 Djelatnost ostalih agencija u prometu

* mjenjački poslovi

71.IZNAJMLJIVANJE STROJEVA I OPREME, BEZ RUKOVATELJA

* računovodstveni i knjigovodstveni poslovi

72. RAČUNALNE I SRODNE DJELATNOSTI

72.30 Obrada podataka

73.ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ

74.13 Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja

74.14 savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem

* građenje, projektiranje i nadzor nad građenjem

74.30 Tehničko ispitivanje i analiza

74.40 Promidžba (reklama i propaganda)

74.84 Ostale poslovne djelatnosti, d.n.

* otkup poljoprivrednih proizvoda / biljnih, stočarskih/ od zadruga i ostalih individualnih poljoprivrednih proizvođača nečlanova Zadruga

* otkup, dorada i pakiranje sjemenske robe, te otkup ogrjevnog drveta

* kooperacija sa zadrugarima i kooperantima

* izrada investicijskih programa za seljačka gospodarstva, druge zadruga i pravne osobe

* pružanje usluga u turizmu na seoskim gospodarstvima i drugim oblicima turizma

Vanjsko- trgovinsko poslovanje

-Zastupanje stranih osoba u Republici Hrvatskoj, prodaja robe s konsignacijskim skladištima i u slobodnim carinskim prodavaonicama i pružanje servisnih usluga s time u vezi

ČLANOVI DRUŠTVA

- Istarska Županija i član koja je imatelj poslovnog udjela u omjeru od 100%
- jedini osnivač

ČLANOVI UPRAVE

- Graciano Prekalj
- direktor
  - zastupa samostalno i pojedinačno

NADZORNI ODBOR

- Tedi Chiavalon	- Predsjednik Nadzornog odbora
- Neven Rimanić	- Član Nadzornog odbora
- Stjepan Mraković	- Član Nadzornog odbora

TEMELJNI KAPITAL

Temeljni kapital Društva iznosi 400.000,00 kuna koji je u cijelosti uplaćen.

Poslovna organizacija AZRRI d.o.o Pazin

Poslovi AZRRI d.o.o. Pazin su organizirani u sljedećim organizacijskim jedinicama:

1. **Opći i zajednički poslovi** u kojima se obavljaju kadrovski, pravni, računovodstveno-financijski, tajnički kao i svi drugi poslovi koji se odnose na održavanje uredskih i drugih poslova, nabave i održavanje sredstava i opreme za rad te drugi opći i zajednički poslovi po potrebi radi osiguranja uvjeta za rad svih radnika AZRRI d.o.o. Pazin.

Sektor općih i zajedničkih poslova zapošljava 2 djelatnika:

1. Voditelj općih i zajedničkih poslova	- 1 izvršitelj,
2. Tajnik	- 1 izvršitelj.

2. **Gospodarski programi** u kojima se izvršavaju programi i obavljaju poslovi s ciljem stvaranja prihoda AZRRI d.o.o. Pazin i izvršenja verificiranih projekata i programa od značaja za Istarsku županiju i Republiku Hrvatsku kao što su:

- sadnja dugogodišnjih nasada,
- priprema terena za sadnju,
- postavljanje sustava za navodnjavanje,
- primarna poljoprivredna proizvodnja u svrhu provedbe programa od značaja za Istarsku županiju i Republiku Hrvatsku
- zaštita i valorizacija autohtonih istarskih pasmina i njihovih proizvoda (istarsko govedo, istarska ovca, istarski magarac, tradicijski uzgoj koza i dr.),
- integralno brendiranje poljoprivredno prehrambenih proizvoda i gospodarska valorizacija istarskih poljoprivredno prehrambenih proizvoda,
- izgradnja Centra za očuvanje i reprodukciju istarskih pasmina na Gortanovom brijegu

Gospodarski sektor zapošljava 9 djelatnika:

1. Voditelj gospodarskih programa	– 1 izvršitelj,
2. Stručni suradnik za stočarstvo	– 1 izvršitelj,
3. Stručni suradnik za poljoprivredu	– 1 izvršitelj,
4. Suradnik za stočarstvo	– 1 izvršitelj,
5. Stručni radnik u poljoprivredi i stočarstvu	– 2 izvršitelja,
6. Suradnik za meso i proizvode od mesa	– 2 izvršitelja,
7. Stručni savjetnik za aktivnosti razvojnog laboratorija	– 1 izvršitelj.

Razvojem poslovnih aktivnosti, u gospodarskom sektoru, već se krajem 2011. godine javila potreba zapošljavanja dodatnih djelatnika, te se preuzimanjem dijela poslovanja Purisa d.d. Pazin u 2012. godini zaposlilo novih 5 djelatnika u gospodarskom sektoru, na sljedećim radnim mjestima:

1. Stručni savjetnik, voditelj odsjeka	– 1 izvršitelj,
2. Stručni radnik u poljoprivredi	– 2 izvršitelja,
1. Radnik u poljoprivredi	– 2 izvršitelja.

3. **Razvojni programi** u kojima se izvršavaju programi i obavljaju poslovi s ciljem ostvarenja temeljnih zadaća AZRRI d.o.o. Pazin koji se odnose na:

- ruralni razvoj Istre,
- razvojne programe na nivou Republike Hrvatske i
- međunarodne razvojne programe.

Sektor razvojnih programa zapošljava 4 djelatnika:

2. Voditelj razvojnih programa	– 1 izvršitelj,
3. Stručni suradnik za razvojne programe	– 3 izvršitelja.

***IZVJEŠĆE O POSLOVANJU DRUŠTVA
2012. GODINU***

GOSPODARSKI PROGRAMI

1. INTEGRALNI PLAN BRENDIRANJA POLJOPRIVREDNO PREHRAMBenIH PROIZVODA ISTARske ŽUPANIJE

Integralni plan brendiranja podrazumijeva cjelokupan, integralan pristup programu koji će okupiti poduzetnike proizvođače, županijske institucije i agencije, lokalnu upravu i gradove. Naime, Integralni plan brendiranja poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Istarske županije je sveobuhvatni plan kojim će se po prvi put objediniti proizvodi proizvedeni na istarskom području na način da će se razviti potpuno nov, zajednički, Integralni istarski brend (IIB) kojim će se:

- Povećati prepoznatljivost istarskog identiteta;
- Standardizirati proizvodnja autohtonih i tradicionalnih istarskih proizvoda;
- Omogućiti proizvođačima na području Istarske županije organiziran plasman njihovih proizvoda na tržište putem konzistentne marketinške strategije kojom će se proizvodi okupljeni pod Integralnim istarskim brendom uspješno diferencirati od konkurencije i biti spremni za promjene na domaćem tržištu ulaskom Hrvatske u EU.

Direktna potpora javnog sektora AZRRI d.o.o. Pazin u realizaciji Integralnog istarskog brenda i marketinške strategije, posebno financijska, bit će od izuzetne važnosti za postizanje uspješnih rezultata integralnog istarskog brenda.

Cilj Integralnog plana brendiranja poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Istarske županije je osmišljavanje i razvoj Integralnog istarskog brenda čiji će se poljoprivredno-prehrambeni proizvodi proizvoditi u Istri, biti iznad prosječne kvalitete i neće odstupati od zadanih standarda proizvodnje i snažnog istarskog identiteta.

AZRRI d.o.o. Pazin je u 2012. nastavio s aktivnostima programa Integralnog plana brendiranja poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Istarske županije s ciljem osmišljavanja i razvoja Integralnog istarskog brenda čiji će se poljoprivredno-prehrambeni proizvodi proizvoditi u Istri, biti iznad prosječne kvalitete i neće odstupati od zadanih standarda proizvodnje i snažnog istarskog identiteta.

U 2012. godini dovršena je studija na temelju koja se sastoji od analize proizvoda, analize okoline, marketinškog plana i mjernog sustava učinkovitosti provedenih aktivnosti.

Na temelju studije izrađen je Integralni plan brendiranja poljoprivredno prehrambenih proizvoda Istarske županije čiji je glavni nositelj i koordinator AZRRI d.o.o. Pazin. Ovaj plan je namijenjen:

- Proizvođačima manjih količina tradicionalnih i autohtonih istarskih proizvoda koji nemaju dovoljno financijske moći ili znanja za osvajanje većih tržišnih udjela, a posvećeni su procesu proizvodnje koji poštuje tradicionalni način proizvodnje, beskompromisni kad je u pitanju kvaliteta njihovih proizvoda i imaju volje za unapređenje svoje proizvodnje;
- Potrošačima poljoprivredno-prehrambenih proizvoda koji konzumiraju tradicionalne i autohtone proizvode i jela pripremljena od ovih proizvoda, kao i svim potencijalnim potrošačima proizvoda integralnog istarskog brenda;
- Ugostiteljima i svim ostalim poduzetnicima s naglaskom na one koji su vezani uz turizam i poljoprivredu, a koji će direktno ili posredno imati korist od ponude novih proizvoda u ugostiteljskim objektima, ali i u maloprodaji;
- Tijelima Istarske županije kao i lokalnom stanovništvu Istre budući da se ovim planom standardizira proizvodnja poljoprivredno-prehrambenih proizvoda čime se garantira kontinuirana kvaliteta, zapošljava nova radna snaga na istarskom području uvjetovana povećanjem proizvodnje zbog veće prodaje proizvoda i stvaraju uvjeti za ulaganja u ruralno gospodarstvo Istre te zadržava stanovništvo u ruralnim dijelovima Istre.

Odabrani su proizvodi, početni nositelji Integralnog Istarskog brenda:

1. Istarski pršut;
2. Istarsko ekstra djevičansko maslinovo ulje;
3. Istarska vina;
4. Meso i mesni proizvodi od istarskih izvornih pasmina;
5. Tjestenine i slastice.

Utvrđeno je da su glavne skupine potrošača proizvoda Integralnog istarskog brenda krajnji potrošači – konzumenti i ugostitelji, koji će kupovati proizvode Integralnog istarskog brenda uglavnom u poslovne svrhe.

Definirani su glavni kanali prodaje kojima će upravljati i koordinirati AZRRI d.o.o. Pazin:

- Specijalizirane trgovine proizvodima Integralnog istarskog brenda,
- Štand na kojem će se izlagati i prodavati proizvodi Integralnog istarskog brenda prilikom sudjelovanja na raznim manifestacijama i
- Specijalizirana pokretna trgovina.

AZRRI d.o.o. Pazin je aktivno pristupio rješavanju identifikaciji prodajnih kanala i u 2012. je unajmljen prostor u prizemlju Pazinskog Kaštela kao jedinstvena lokacija i atraktivno mjesto za prodaju proizvoda Integralnog Istarskog brenda. Prodajni prostor uljare San Lorenzo, Vodnjan, odabran je kao prostor za drugu specijaliziranu trgovinu.

Oba prostora je potrebno urediti i privesti svrsi, s tim da prostor u Kaštelu kao spomenik prve kategorije zahtjeva više resursa od prostora u Vodnjanu.

Financijska sredstva za nabavu specijalizirane pokretne trgovine rezervirana su putem EU projekata.

Osnovna svrha ovih trgovina jest plasiranje proizvoda Integralnog istarskog brenda po privlačnim cijenama, stvaranje kruga potrošača, promocija proizvođača Integralnog istarskog brenda i omogućavanje svim ovim proizvođačima jednaki tretman bez obzira na veličinu proizvodnje. Svrha specijalizirane trgovine nije u ostvarivanju dobiti za AZRRI d.o.o. Pazin. Prodajne marže će biti tek toliko velike da pokriju najam i održavanje prostora te vođenje poslovanja (plaće zaposlenih, računovodstveno-financijski poslovi, briga o opremi i slično).

Marketinška strategija s planom aktivnosti koje je potrebno učiniti da bi se proizvodi Integralnog istarskog brenda počeli proizvoditi, a onda i konzumirati, dala je pozitivne rezultate i prije nego što je proizvodnja proizvoda pod Integralnim istarskim brendom i započela.

Naime, svaki proizvod koji je dio Integralnog istarskog brenda ima ili će imati propisane kriterije kvalitete. Ovo podrazumijeva standardizaciju proizvoda i odabir odgovorne osobe iz skupine proizvođača za svaku grupu proizvoda radi jednostavnije komunikacije, učinkovitije organizacije i provođenja Integralnog plana brendiranja. Gotovo svi proizvođači odabranih proizvoda za Integralni istarski brend okupljeni su u udruhu ili sličan tip udruženja.

Spoznato je da je najkritičnije stanje sa skupinom proizvođača za grupu proizvoda Tjestenine budući da proizvođači nisu udruženi, a proizvodi variraju od načina proizvodnje (ručna ili strojna), sastojaka, oblika i veličina, pa sve do naziva proizvoda (na primjer: makaruni, žbirići, pljukanci, su nazivi istog proizvoda). Iz tog razloga, AZRRI d.o.o. Pazin je održao inicijalne sastanke i koordinacije s proizvođačima tjestenina na kojima se objasnio cilj Integralnog plana brendiranja i potrebu za okupljanjem proizvođača tjestenina u udruhu, a što su proizvođači i podržali. Ujedno su postavljeni temeljni kriteriji za proizvode od tjestenina.

Ograničeni financijski resursi bili su i ostali od kritične važnosti za realizaciju svih planiranih aktivnosti Integralnog plana brendiranja poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Istarske županije. Uzimajući u obzir složene financijske okolnosti u kojima se nalazimo, može se zaključiti da je AZRRI d.o.o. Pazin u 2012. uspješno ostvario i više od planiranog vezano za Integralni plan brendiranja poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Istarske županije.

2. TRAJNA ZAŠTITA ISTARSKIH AUTOHTONIH PASMINA GOSPODARSKIM ISKORIŠTAVANJEM U SUSTAVU RURALNOG RAZVITKA ISTRE

2.1. TRAJNA ZAŠTITA ISTARSKOG GOVEDA GOSPODARSKIM ISKORIŠTAVANJEM U SUSTAVU RURALNOG RAZVITKA ISTRE

Počevši od 2005. godine AZRRI d.o.o. Pazin, zajedno sa SUIG – Savezom uzgajivača istarskog goveda, provodi program zaštite istarskog goveda. Interdisciplinarni program je 2007. godine u suradnji s Agronomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu nazvan programom „Trajne zaštite istarskog goveda gospodarskim iskorištavanjem u sustavu ruralnog razvitka Istre“. Program je od samih početaka razvijan financijskom potporom Istarske županije.

Temeljni su ciljevi programa:

- sprječavanje izumiranja izvorne istarske pasmine istarskog goveda;
- očuvanje nacionalnog i regionalnog identiteta;
- očuvanje i razvoj uzgoja istarskog goveda u njegovom izvornom ekosustavu – ruralnom prostoru Istre;
- očuvanje genetske slike istarskog goveda kao potencijalno visoko vrijednog nacionalnog genetskog bogatstva;
- gospodarsko korištenje zapuštenih pašnjaka, livada i oranica nepogodnih za intenzivno korištenje, te šuma i zaštita istih od požara i izmjene ekoloških uvjeta u njima;
- gospodarska reafirmacija uzgoja istarskog goveda, te postizanje njegove ekonomske neovisnosti od sustava državnih potpora i povećanje dohodovnosti poljoprivrednih gospodarstava s posljedičnim povećanjem gospodarskih aktivnosti u ruralnom prostoru Istre;
- obogaćivanje turističke i ugostiteljske ponude razvijanjem i stvaranjem prepoznatljiva brenda proizvoda od izvorne istarske pasmine proizvedena u Istri ekstenzivnim uzgojem uz kontrolirane uvjete proizvodnje s posljedičnim visokokvalitetnim proizvodom;
- povezivanje svih upravnih, stručnih i znanstvenih institucija Hrvatske koji u svom radu dotiču problematiku istarskog goveda u mrežu kojom će se osigurati da svojim doprinosom daju najoptimalniji doprinos javnom interesu zaštite istarskog goveda;
- poticanje čimbenika koji sudjeluju u slijedu uzgoja, proizvodnje, prerade, plasmana i marketinga poljoprivrednih proizvoda na udruživanje u svrhu ostvarivanja pojedinačnih, zajedničkih i javnih poslovnih interesa, te pružanje stručne potpore takvim udruživanjima;
- poticanje stvaranja partnerskih odnosa sudionika programa u svrhu zajedničke aplikacije na nacionalne i međunarodne programe razvoja i potpora.

Dosadašnja iskustva ukazuju da ovakav program može i treba biti temelj za razvijanje sličnih programa poticanja poljoprivrednih gospodarskih djelatnosti u ruralnom prostoru, kako programa razvoja stočarstva, tako i biljne proizvodnje.

Interdisciplinarni je program obuhvatio velik broj suradnika, koji su sukladno djelatnostima koje obavljaju bili involvirani u provedbu programa: Grad Pazin, Zavod za specijalno

stočarstvo Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo pravosuđa – Kaznionica u Valturi, Srednje ugostiteljske škole „Antuna Štifića“ iz Poreča i „Eugena Kumičića“ iz Rovinja, Hrvatska poljoprivredna agencija, Hrvatski kuharski savez, Udruga kuhara Istarske županije, Puris d.d. Pazin, Centar za reprodukciju u stočarstvu Hrvatske, Turistička zajednica Istarske županije, te naši suradnici iz Republike Italije: ANABIC – talijanska nacionalna asocijacija uzgajivača talijanskih mesnih pasmina goveda Perugia, Agronomski fakultet Sveučilišta u Padovi, Regija EmiliaRomagna, Regija Toscana.

Razvijanjem aktivnosti na provedbi ovog Programa stvoreni su novi projekti koji su aktivnostima i rezultatima vezani za ciljeve glavnog programa:

1. Program poticanja povećavanja veličine stada perspektivnih uzgajivača stvaranjem kooperantskih

odnosa preko grla goveda u vlasništvu AZRRI d.o.o. Pazin,

2. Provedba tova junadi istarskog goveda,

3. Provedba Programa uzgoja istarskog goveda,

4. Opremanje, odobravanje i razvoj laboratorija za razvoj mesnih proizvoda od mesa izvornih pasmina i divljači iz Istre,

5. Introdukcija istarskog goveda u zaštićena područja u Županiji,

6. Pokusna proizvodnja mliječnih proizvoda od mlijeka istarskog goveda,

7. Izgradnja staja za nukleus stado istarskog goveda, te za provedbu zootehničkih testiranja istarskog goveda,

8. Postupak ishodovanja oznake izvornosti istarskog goveda.

Slika_1 – Istarsko govedo

Predviđamo da će se u narednom razdoblju nastaviti proces revitalizacije uzgoja istarskog goveda. Uzgajivači s manjim brojem grla istarskog goveda postupno će ili odustajati od uzgoja ili će ići na povećanje veličine stada.

Veću nestabilnost u revitalizaciji uzgoja istarskog goveda, ali i drugih izvornih pasmina mogla bi imati nagla promjena dosadašnje državne politike poticaja izvornim i zaštićenim pasminama.

Uvjeti proizvodnje mesa istarskog goveda u Istri i relativno mali broj grla od kojih se može proizvesti meso čine ovu proizvodnju nekonkurentnom klasičnoj proizvodnji goveđeg mesa. Međutim, aktivnostima ovog programa javnost sve više prepoznaje meso istarskog goveda vrlo kvalitetnom namirnicom, te je sve više spremno trošiti ovo meso bez obzira na veće troškove proizvodnje i prerade u odnosu na komercijalno meso goveda.

Program poticanja povećanja veličine stada perspektivnih uzgajivača stvaranjem kooperantskih odnosa korištenjem grla goveda u vlasništvu AZRRI d.o.o. Pazin

Sustav se temelji na ugovornom smještaju goveda u vlasništvu AZRRI d.o.o. Pazin kod ugovornog uzgajivača koji putem AZRRI d.o.o. Pazin dobije za držanje i uzgoj dobivena sredstva županijskih i državnih potpora, te im AZRRI d.o.o. Pazin osigurava otkup muške teladi/junadi, dok žensku telad uzgajivač uzgaja, osjemenjuje, te vraća AZRRI d.o.o. Pazin kao gravidnu junicu. Istodobno, postaje vlasnik krave koja je predmet ugovora. Vraćena junica ulazi u sustav programa poticanja uzgoja bilo kod postojećeg ili novog uzgajivača. U ugovor su ugrađena sva zakonska sredstva osiguranja kapitala – predmetnih grla goveda.

Sredinom 2012. potpisana su ugovori o uzgoju istarskog goveda s još dva obiteljska poljoprivredna gospodarstva pri čemu su stvorena dva nova stada s po sedam, odnosno deset rasplodnih grla. S obzirom na potencijale ova će se stada početkom 2013. povećavati. Potencijali postoje i kod AZRRI d.o.o. Pazin koji s danom 31.12.2012 na farmi Murari posjeduje 16 krava i 24 junica (osim junadi u tovu). S obzirom da je planirano na farmi organizirati samo potporni tov junadi najveći broj ovih grla će se tijekom 2013. ovim programom smjestiti kod Obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Zaključno s 2012. kod obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koji su potpisali ugovor o uzgoju istarskog goveda nalazi se 48 krava i 25 junica iz ovog programa, uz odgovarajući broj grla pomlatka.

Provedba tova junadi istarskog goveda

Preuzimanjem farme u vlasništvu Puris d.d. u najam u 2012. godini, te preuzimanjem mehanizacije Purisovih jedinica ratarstvo i stočarstvo, te ulaskom u posjed poljoprivrednih površina koje je dosad obrađivao Puris stekli su se uvjeti za jednu sustavnu tovnu jedinicu čija je svrha osiguranje stabilnosti ponude mesa istarskog goveda na tržištu.

Cilj je da ova tovna jedinica predstavlja samo manju proizvodnju tovnih goveda za klanje, a da se većina tova odvija u obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima. O predmetnom su tijekom 2012. vođeni razgovori s nekoliko obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koji su u mogućnosti utoviti više od desetak grla godišnje, pri čemu su dogovori napredovali kod jednog Obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva.

Na dan 31.12.2012 na farmi je Murari u tovu bilo smješteno 91 grlo junadi istarskog goveda.

Slika 2 Tov junadi istarskog goveda

Provedba Programa uzgoja istarskog goveda i izgradnja staje za nukleus stado istarskog goveda, te staje za provedbu zootehničkih testiranja istarskog goveda

U suradnji s Agronomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu AZRRI d.o.o. Pazin je izradio Program uzgoja istarskog goveda kao dijela programa uzgoja u govedarstvu Republike Hrvatske. Program uzgoja istarskog goveda prihvaćen je kao vlastiti uzgojni program od strane skupštine SUIG – Saveza uzgajivača istarskog goveda u veljači 2008. godine. Temeljem navedenog Programa uzgoja Ministarstvo je SUIG-u izdalo rješenje kojim je SUIG postao uzgojna organizacija za provedbu Programa uzgoja. Kao jedna od aktivnosti međunarodnog projekta PRO.V.I.C. provedena je od strane AZRRI d.o.o. Pazin, Agronomskih fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Padovi genetska analiza svih muških rasplodnjaka godine 2009., ali i grla drugih kategorija što ukupno čini više od 20% ukupne populacije istarskog goveda.

U drugoj polovici 2012. godine započeta je izgradnja staje za nukleus stado istarskog goveda. Izgradnja staje sufinancira Europska Unija projektom APRO (Prekogranična inicijativa za zaštitu i revitalizaciju biološke raznolikosti korištenjem autohtonih pasmina) unutar programa IPA Slovenija – Hrvatska 2007-2013. Ista se dovršava s ožujkom 2013.

Slika 3 Istarsko govedo

Reintrodukcija istarskog goveda u zakonom zaštićena područja županije

Zaštićena područja u Istarskoj županiji koja su zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08) predstavljaju nekadašnje prirodno stanište za izvorne pasmine domaćih životinja. Slijedom povijesnih okolnosti u zaštićenim područjima ne zatičemo istarsko govedo ili je prisutno samo u obliku izloška u ZOO parku NP Brijuni. Reintrodukcija istarskog goveda na travnjačke površine - pašnjake, livade i šume zaštićenih područja omogućit će održavanje travnjačkih površina u povoljnom statusu, sprečavanje sukcesije - prerastanja pašnjaka i livada u šume, te sprečavanje šumskih požara koje je teško staviti pod kontrolu. Istovremeno, poticao bi se uzgoj i povećanje populacije izvorne pasmine goveda a omogućila bi se održiva i najprikladnija gospodarska djelatnost na zaštićenim područjima u Istarskoj županiji.

Ograničenja prilikom reintrodukcije u zaštićena područja ogledaju se u slabom kapacitetu prihvata (npr. osiguranja kvalitetnih zoohigijenskih/zootehničkih uvjeta držanja). Ovim će se projektom steći dragocjeno iskustvo za nastavak daljnjih aktivnosti potrebnih za reintrodukciju izvornih pasmina životinja u zakonom zaštićena područja koje će pomoći očuvanju staništa i izvornih pasmina uz održavanju ekološke ravnoteže u zaštićenim područjima.

Ograničenja su postavljena i sa strane nerazumijevanja da su izvorne pasmine oblikovale ("izgradile") pojedina staništa zaštićenih područja koja su sukladno Direktivi o staništima ugrožena a predstavljaju ciljeve očuvanja, te da ga one svojim ekstenzivnim a kontroliranim korištenjem održavaju u kvalitetnom stanju i štite biološku raznolikost. Podizanje svijesti o važnosti ekstenzivnog korištenja pašnjaka pomoću izvornih pasmina jedan su od bitnih aktivnosti projekta APRO kojeg sufinancira Europska Komisija u sklopu Operativnog programa IPA Slovenija – Hrvatska.

U Nacionalnom parku Brijuni istarsko je govedo već reintroducirano, za sada samo u obliku izložka u ZOO parku. S JU Kamenjak vođeni su razgovori o reintrodukciji stada istarskog goveda u svrhu sprečavanja sukcesije pašnjaka i zaštite izvorne pasmine a u konačnici i u svrhu zaštite cjelokupne biološke raznolikosti.

U park prirode Kamenjak reintroducirana su sredinom 2012. 4 grla istarskog goveda čime su stečeni uvjeti za sustavno održavanje pašnjaka i sprečavanje sukcesije na Kamenjaku.

Zaštita mesa istarskog goveda oznakom izvornosti

Do kraja 2012. izrađena je Specifikacija, te će se u prvim mjesecima 2013. godine pokrenuti postupak zaštite izvornosti pri Ministarstvu poljoprivrede Republike Hrvatske. Zaštitom izvornosti mesa istarskog goveda omogućit će se stvaranje sustava kontrole sukladno propisima Europske Unije koji se odnose na zaštitu zemljopisnih oznaka i oznaka izvornosti poljoprivredno prehrambenih proizvoda (*Uredba Vijeća (EZ) br. 510/2006 od 20. ožujka 2006. o zaštiti zemljopisnih oznaka i oznaka izvornosti poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (SL L 93, 31. ožujka 2006. godine)*).

2.2. TRAJNA ZAŠTITA ISTARSKE KOZE GOSPODARSKIM ISKORIŠTAVANJEM U SUSTAVU RURALNOG RAZVITKA ISTRE

Kao dio projekta APRO kojeg AZRRI d.o.o. Pazin i Istarska županija provode u suradnji sa slovenskim partnerima (IPA Slovenija – Hrvatska 2007-2013) provedeno je istraživanje koje je potvrdilo da je istarska koza izvorna pasmina nastala na istarskom poluotoku. Do današnjih dana, usprkos izrazito zatiračkom odnosu triju država (Austro Ugarske, Kraljevine Italije i Jugoslavije) koji su kozarstvo suzbijali zbog, u tadašnjim uvjetima, ugrožavanja opstanka šuma, manji broj istarskih koza u tipu je sačuvan zahvaljujući ljubavi i entuzijazmu pojedinaca. Studija genetske strukture koze tradicijskog tipa u Istri pokazuje da je populacija u genetskom smislu jedinstvena i uniformna cjelina. Stoga je vrijedna očuvanja kao jedinstveno genetsko i kulturološko nasljeđe. Utvrđeno predstavlja osnovu za pokretanje postupka priznavanja pasmine, utemeljenja zasebnih matičnih knjiga, izradu uzgojnog programa, te programa očuvanja i afirmacije istarske koze.

Slika 4: Jarac pasmine istarska koza

2.3. TRAJNA ZAŠTITA ISTARSKE OVCE GOSPODARSKIM ISKORIŠTAVANJEM U SUSTAVU RURALNOG RAZVITKA ISTRE

U 2012. godini AZRRI d.o.o. Pazin je pružio stručnu i logističku pomoć izradi Programa uzgoja istarske ovce, koju na zahtjev i financiranje Istarske županije izrađuje Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Također, pružena je stručna i logistička pomoć autorima knjige – monografije „Istarska ovca – hrvatska izvorna pasmina“ autora B. Mioč, Z. Prpić, Z. Barač, I. Vnučec koja je predstavljena na sajmu sira u Svetvinčentu u lipnju 2012.

Jedan od aktivnosti ovog programa su i provedba pokusnih rasijecanja trupova janjadi istarske ovce u svrhu utvrđivanja mase rasječenih dijelova, njihovo odvajanje na mišićno, masno i koštano tkivo. Time će se dobiti odgovarajući podaci koji će se moći relevantno koristiti pri izradi specifikacije mesa janjetine istarske ovce. Postupak rasijecanja janjećih trupova u Hrvatskoj nije standardiziran tako da će se u ovom istraživanju koristiti standardi rasjeka po Colomer-Rocher i sur. (1988). Planirane aktivnosti se u suradnji s Agronomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu provode 2012. i 2013. godine. U rano proljeće 2012. godine otkupljeno je deset grla janjadi istarske ovce.

Razrađen je program razvoja dva proizvoda od mesa ovaca istarske ovce, te su pripremljene osnove za pokusnu proizvodnju navedenih proizvoda.

2.4. TRAJNA ZAŠTITA ISTARSKOG MAGARCA GOSPODARSKIM ISKORIŠTAVANJEM U SUSTAVU RURALNOG RAZVITKA ISTRE

Istarski magarac autohtona je pasmina iz Istre koja je uz istarsko govedo bila radna pasmina odnosno služila je za prijevoz roba i lakših tereta. Specifičnost geoklimatskih prilika u Istri i

utjecaj čovjeka kroz selekciju izgradile su ovu pasminu u vrlo veliku i čvrstu životinju u usporedbi s drugim pasminama magaraca u okruženju.

Napuštanjem klasične poljoprivrede i modernizacijom prijevoza, kao i kod ostalih autohtonih pasmina, smanjuje se potreba za ovim životinjama te dolazi do drastičnog pada broja populacije.

Sustavni programi trajne zaštite istarskog magarca nisu do sada provedeni. Dosadašnje aktivnosti vezani su uz udruge građana i popise životinja koje je provodio Hrvatski stočarski centar, odnosno Hrvatski centar za konjogojstvo. Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu je po javnom natječaju Upravnog odjela za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodoprivredu Istarske županije potpisao ugovor o izradi Programa uzgoja istarskog magarca koji je prihvaćen 2011. godine. AZRRI d.o.o. Pazin je aktivno sudjelovao u izradi i nadopunama Programa uzgoja.

U svrhu razvoja programa valorizacije mesa istarskog magarca AZRRI d.o.o. Pazin je u 2012. godini započeo s otkupom manjeg broja magaraca za klanje raznih kategorija (puladi, starijih kategorija magaraca), napravljena je manja analiza potencijalnog sustava tržišta, započeta je suradnja s određenim brojem ugostiteljskih objekata, te je započeto s razvojem prvog mesnog proizvoda od mesa istarskog magarca.

Slika 5: Magarac pasmine istarski magarac

---

3. PROGRAM POTICANJA TOVA TEŠKIH SVINJA U ISTARSKOJ ŽUPANIJI

U procesu razvoja proizvodnje istarskog pršuta, njegove valorizacije i promocije postignuti su dobri rezultati koji su okrunjeni postizanjem zaštite istarskog pršuta oznakom izvornosti na razini Republike Hrvatske. U tijeku je postupak postizanja zaštite izvornosti na razini Europske Unije. Međutim, proizvodnja istarskog pršuta nije kao rezultat donijela povećanje svinjogojске proizvodnje u Istri, te se ista iz godine u godinu neprekidno smanjuje do razine u kojoj je postala gotovo zanemariva.

U svrhu utvrđivanja različitih mogućnosti postizanja ekonomske i okolišne održivosti uzgoja i primarne proizvodnje – produženog tova teških svinja mase od 180 kg na više AZRRI d.o.o. Pazin je u sklopu Ugovora o poslovno tehničkoj suradnji s Ministarstvom pravosuđa, Upravom za zatvorski sustav, Kaznionicom u Valturi započeo s pokusnim tovom određenog broja teških svinja.

U studenom 2012. provedena su prva pokusna klanja i rasijecanja trupova zaklanih svinja, te izrađeni prvi proizvodi od mesa svinja. Turnusi punjenja tovilišta postavljeni su u dvomjesečnom razdoblju.

4. RAZVOJNE AKTIVNOSTI LABORATORIJA ZA RAZVOJ MESNIH PROIZVODA OD MESA IZVORNIH PASMINA I DIVLJAČI IZ ISTRE

Laboratorij za razvoj mesnih proizvoda od mesa izvornih pasmina i divljači iz Istre (u daljnjem tekstu: Laboratorij) je tijekom 2012. godine razvio i standardizirao šest različita mesna proizvoda:

- tri trajne kobasice/salame od mesa istarskog goveda (trajna kobasica od mesa istarskog goveda, s dodatkom svinjske masnoće i vina terana – „Bakin“, trajna kobasica od mesa istarskog goveda, s dodatkom svinjske masnoće i tartufa – „Kaparin“ i trajna kobasica s mesom istarskog goveda, svinjskom masnoćom i vinom malvazijom – „Viola“)
- jedno hladno predjelo u kategoriji gastropripravka od mesa istarskog goveda – „Morožin“, te
- dva mesna proizvoda od mesa divljači (trajna jelenska kobasica i trajna jelenska salama).

Za opisane su proizvode izrađene:

- proizvođačke specifikacije,
- deklaracije i vizualni identitet,
- te su prikupljeni podaci o reagiranju potrošača na kakvoću i standard ovih proizvoda.

Slika 6 Trajni mesni proizvod od mesa istarskog goveda i tartufa

Slika 7 Trajni mesni proizvod od mesa divljači iz Istre

5. TRŽIŠNA VALORIZACIJA I PROMOCIJA MESA I MESNIH PROIZVODA OD MESA IZVORNIH PASMINA ŽIVOTINJA I MESA ISTARSKE DIVLJAČI

Plan tržišne valorizacije mesa i mesnih proizvoda izvornih pasmina i istarske divljači svoje aktivnosti u 2012. godinu usmjeravao je u tri pravca:

5.1. Aktivnosti usmjerene prema ugostiteljskim objektima, kuharima i udrugama kuhara koje sustavno, u suradnji s AZRRI d.o.o. Pazin, surađuju u projektima trajne zaštite izvornih pasmina i valorizacije mesa istarske divljači

5.2. Aktivnost usmjerene razvijanju tržišta proizvoda od mesa autohtonih pasmina i mesa istarske divljači u maloprodaji

5.3. Prezentiranje Istre preko mesa i mesnih proizvoda izvornih pasmina i mesa istarske divljači u suradnji sa Turističkom zajednicom Istarske županije i drugim srodnim institucijama

5.1. Aktivnosti usmjerene prema ugostiteljskim objektima, kuharima i udrugama kuhara koje sustavno, u suradnji s AZRRI d.o.o. Pazin, surađuju u projektima trajne zaštite izvornih pasmina i valorizacije mesa istarske divljači

Slika 8 Gastronomija na bazi mesa istarskog goveda

Slika 9 Radionice razvoja gastronomije na bazi mesa istarskog goveda za istarske ugostitelje

Prezentacijsko edukativne aktivnosti bile su usmjerene prema ugostiteljskim objektima, kuharima i udrugama kuhara koji sustavno, zajedno sa AZRRI d.o.o. Pazin sudjeluju u projektima trajne zaštite istarskog goveda i valorizacije mesa divljači iz Istre: Te aktivnosti provodile su se kroz kuharske radionice, zajedničke javne nastupe (Vinistra, ATP Umag, Festival mladog ulja Vodnjan.....), vođene degustacije i ostale oblike prezentiranja koje su direktno užoj i široj javnosti predstavili ugostiteljske objekte koji jesu u sustavu prodaje AZRRI d.o.o. Pazin, te predstavili kvalitetu i posebnosti mesa istarskog goveda te mesa divljači iz Istre. Kroz radionice i gastro manifestacije a uz pomoć renomiranih kuhara (profesora kuharstva) omogućena je dodatna edukacija ugostitelja i njihovih kuhara a rezultati njihova rada bili su javno predstavljeni i prezentirani budućim klijentima – potrošačima. Ovakvim akcijama omogućena je uz edukaciju kuhara i međusobna izmjena iskustava, stvaranja atmosfere povjerenja i podrške te kreiranje kontroliranog sustava prodaje mesa i zaštitom od patvorevina i lažnih sirovina.

Aktivnosti koje su bile usmjerena kupcima – krajnjim potrošačima u cilju upornog i ustrajnog upoznavanja sa kvalitetom sirovina mesa boškarina i mesa divljači: Kroz javne nastupe iz uz pomoć kuhara profesionalaca na svim manifestacijama i događanjima u organizaciji ili suorganizaciji AZRRI d.o.o. Pazin pozivani su kako mediji tako i krajnji potrošači da osobno dožive iskustva sa novim sirovinama ta nadalje usmenom predajom indirektno potpomažu promociju ovih vrijednih sirovina, a time i održavanje projekata valorizacije autohtonih pasmina Istre. Kontinuirana edukacija šire javnosti i upoznavanje sa kvalitetama i mogućnostima ovakvih projekata vrlo je važan segment promocije osobito kada se uzme u obzir i širi kontekst (tradicija, kultura)

5.2. Aktivnost usmjerene razvijanju tržišta proizvoda od mesa autohtonih pasmina i mesa istarske divljači u maloprodaji

Cilj je ovih aktivnosti bio prezentacija novih proizvoda na tržištu, edukacija kupaca o kvaliteti i osobitostima proizvoda, edukacija o važnosti projekata gospodarske valorizacije za širu zajednicu. Dijelom su se ove aktivnosti provodile zajedno s maloprodajnim trgovinama i trgovačkim lancima, s ciljem upoznavanja šire javnost sa postojanjem i kvalitetom posebnih proizvoda, a dijelom kroz prezentacije i degustacije proizvoda na specijaliziranim sajmovima i javnim manifestacijama.

Na degustacijama i manifestacijama bio je postavljen tipski AZRRI-ev kutak za degustaciju i prodaju trajnih proizvoda mesa i mesnih proizvoda iz programa. Djelomično je vizualno osmišljen AZRRI-ev štand uz isticanje spomenutih brandova na svoj tehničkoj i vizualnoj opremi, a prigodno su brandirani odjeća za osobe koje su prezentirali ili prodavali proizvode. Ukupno je organizirano 10-ak degustacija i prezentacija novih proizvoda.

5.3. Prezentiranje Istre preko mesa i mesnih proizvoda izvornih pasmina i mesa istarske divljači u suradnji sa Turističkom zajednicom Istarske županije i drugim srodnim institucijama

Usklađene su aktivnosti promocije između AZRRI d.o.o. Pazin i TZ Istarske županije u promociji Istre i Istarske enogastronomije pa je zajednička suradnja rezultirala s nekoliko uspješnih projekata u cilju promocije u prezentacije mesa i proizvoda od mesa Istarskog goveda i drugih autohtonih pasmina iz Istre u Hrvatskoj i Europi:

- Gastrobloggeri – prigodna večera
- ATP Umag – Vip salon prigodna večera
- FoodhunterMinhen – dvodnevni sajam hrane
- Posjet Slovenskih novinara – prigodni ručak
- Posjet Engleskih novinara – prigodna večera
- Posjet Francuske televizije – „Priča o Boškarinu“, cheffGuy Martin

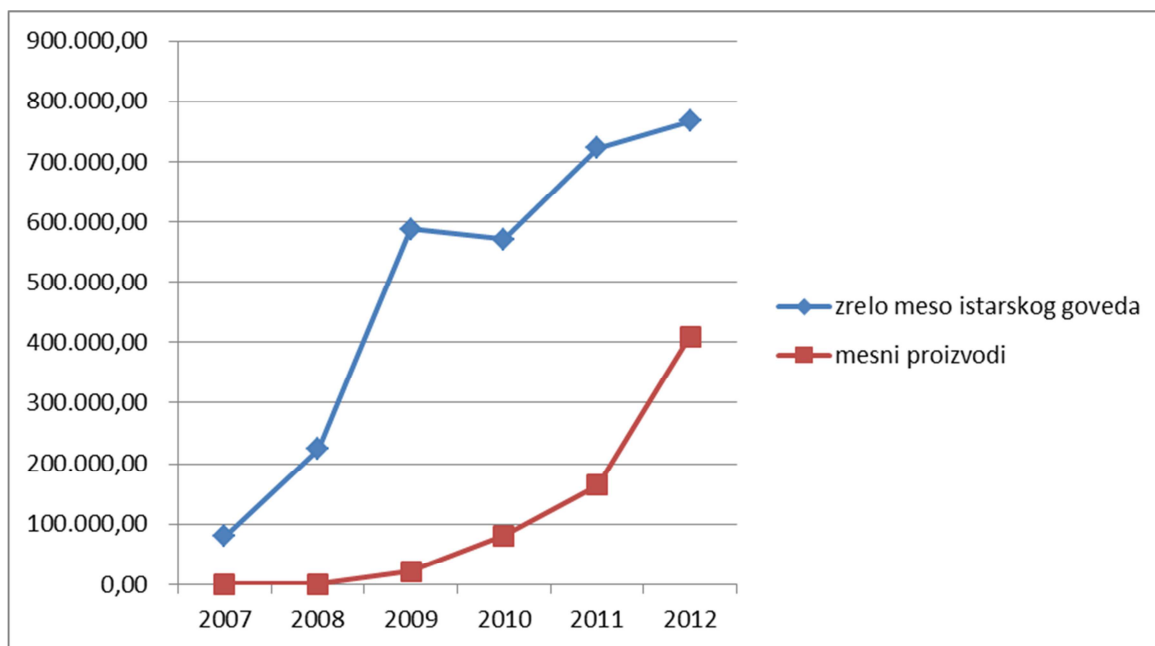
Posebno su isticane gastronomske i kulturološke vrijednosti ovih sirovina i važnost u očuvanju identiteta Istre i biološke raznolikosti zavičaja.

Nastavilo se s projektom «Istra Gourmet» kao i predstavljanjem ugostiteljskih objekata koji u svojoj ponudi nude meso istarskog goveda ali i na suradnji pri objavi ostalih publikacija od gastronomskog i kulturološkog značaja.

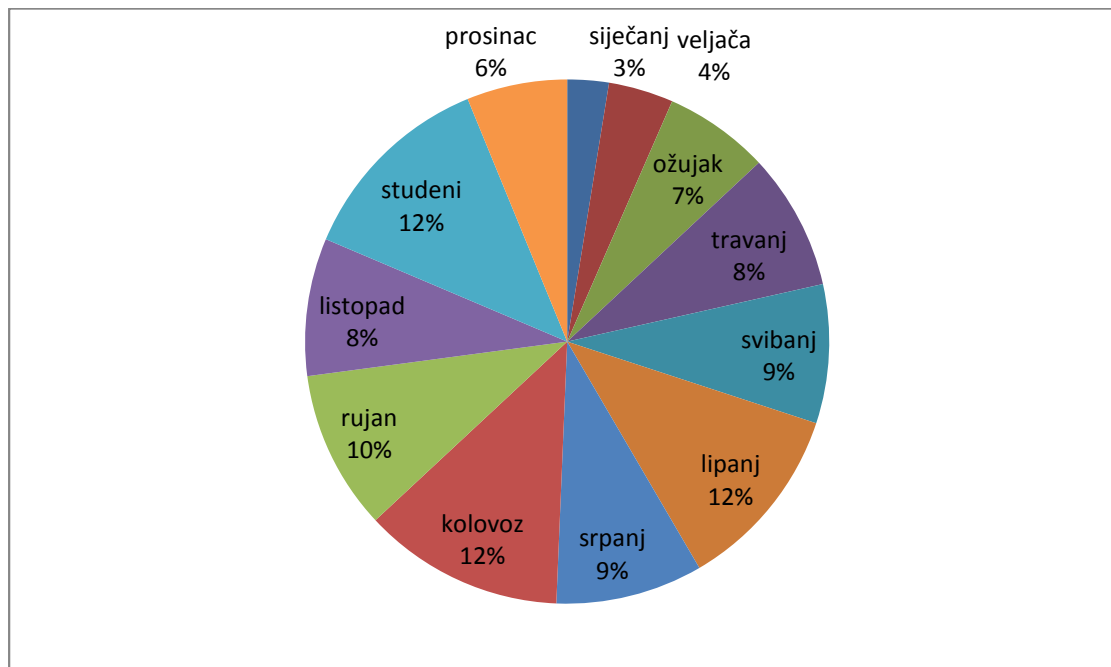
Popis manifestacija na kojima se AZRRI d.o.o. Pazin predstavio u 2012. Godini s mesom ili proizvodima od mesa autohtonih pasmina Istre te mesa divljači iz Istre:

- HISTRIA 2012 – PULA (proizvodi)
- EN PRIMEUR ISTARSKIH MALVAZIJA – HOTEL ESPLANADE ZAGREB (proizvodi)
- **IAGI** INTERNATIONAL OF GASTRONOMI – UMAG (meso i proizvodi)
- Radionica za ugostitelje BOŠKARIN – MONTE MULINI – ROVINJ (meso i proizvodi)
- ZAGREB WINE GOURMET – GLIPTOTEKA ZAGREB (proizvodi)
- VINISTRA – POREČ (meso i proizvodi)
- VINISTRA GOLF CUP – SAVUDRIJA (meso i proizvodi)
- DODJELA PRIZNANJA ZA NAJREGIJU JUGOISTOČNE EVROPE – BEOGRAD (proizvodi)
- SUSRET NEUROPSIHIJATARA ISTRE – HOTEL HISTRIJA PULA (proizvodi)
- PAZIN GASTRO (meso i proizvodi)
- ATP UMAG (meso i proizvodi)
- Sajam GASTRO DELICIJA FOOD HUNTER – MUNCHEN (meso i proizvodi)
- Sajam MAKARUNIJADA – ŽMINJ (meso)
- UČKARSKI SAJAM (proizvodi)
- SUBOTINA PO STARINSKI – BUZET (proizvodi)
- JESENSKI VELESAJAM – PREDSTAVLJANJE ISTARSKJE ŽUPANIJE (proizvodi)
- FESTIVAL MLADOG MASLINOVOG ULJA – VODNJAN (meso i proizvodi)

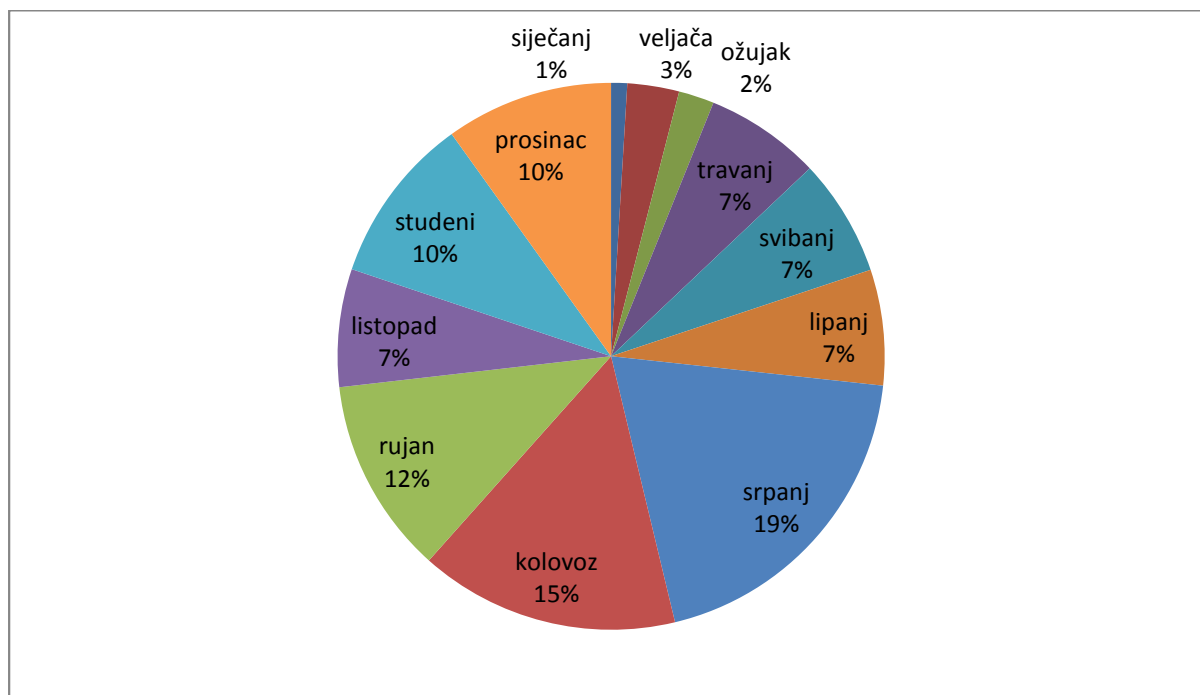
Grafikon 1: Kretanje plasmana zrelog mesa istarskog goveda i mesnih proizvoda od mesa istarskog goveda 2007-2012 (vrijednost plasmana)

Grafikon 2: Potražnja za zrelim mesom istarskog goveda kroz mjesece 2012. izražen kroz udio mjeseca kroz godinu

Grafikon 3: Potražnja za mesnim proizvodima od mesa istarskog goveda kroz mjesece 2012. izražen kroz udio mjeseca kroz godinu

6. PRIMARNA POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA I USLUGE U POLJOPRIVREDI

S Puris d.d. Pazin uspostavljena je suradnja s ugovorom o poslovno tehničkoj suradnji u obrađivanju poljoprivrednog zemljišta u posjedu Puris d.d. AZRRI d.o.o. Pazin je u tu svrhu u veljači 2012 preuzeo pet dotadašnjih radnika Puris d.d. koji su radili na poslovima stočarstva – govedarstva i ratarstva. Također, uzimanjem u najam farme Murari stečeni su barem privremeni uvjeti za sustavan potporni tov junadi istarskog goveda, koji je osnova za gospodarsku valorizaciju mesa istarskog goveda i sustavan razvoj tova junadi istarskog goveda u obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima u Istarskoj županiji.

Kroz poslovno tehničku suradnju s Purisom d.d. i Purisom d.d. u stečaju u obrađivanju poljoprivrednog zemljišta proizvedeno je oko 940 t sijena dobijeno od lucerne i djetelinsko travnih smjesa. Dio toga je pripremljen u obliku baliranog sijena, te se koristio za potrebe potpornog tova junadi istarskog goveda, odnosno služio je za provedbu razvojnih programa kroz poslovno tehničku suradnju s Upravom za zatvorski sustav – Kaznionicom u Valturi Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske. Dio sijena kroz korišten je za potrebe uzgajivača istarskog goveda koji su ugovorno uključeni u program „Trajna zaštita istarskog goveda gospodarskim iskorištavanjem u sustavu ruralnog razvitka Istre“, naročito intervencijama koji su omogućili opstanak navedenih uzgajivača tijekom iznimno sušne 2012. godine.

Osim sijena kroz poslovno tehničku suradnju s Purisom proizvedeno je približno 200 t žitarica, prvenstveno ječma i pšenice, koja je korištena za potrebe sustavnog potpornog tova junadi istarskog goveda, te za potrebe primarne proizvodnje Puris d.d. Također, u suradnji s ovlaštenim proizvođačima proizvedeno je 8 t sjemenske lucerne.

I tijekom 2012. godine AZRRI d.o.o. Pazin je Obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, obrtima i tvrtkama pružao usluge satelitski i laserski navođene strojne sadnje, te je tako posađeno približno 355.000 loznih cjepova, 13.100 sadnica maslina, te 750 sadnica oraha. Osim navedenih usluga pružane su i usluge tanjuranja, grabljenja, podrivanja, manipulacije s gnojem i druge slične usluge u poljoprivredi.

Radi osposobljavanja radnika Agencije za rad na preradi maslina u maslinovo ulje u uljari u Vodnjanu prerađena je 131 t maslina.

Tijekom 2012 dovršen je tov četrdeset junadi istarskog goveda u sustavu potpornog tova, a na kraju godine u procesu tova u sustavu potpornog tova je 92 teladi i junadi istarskog goveda.

7. CENTAR ZA REGIONALNO RURALNI RAZVOJ I ZAŠTITU BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI ISTRE

Centar za regionalno ruralni razvoj i zaštitu biološke raznolikosti (u daljnjem tekstu: Centar) je kapitalna infrastruktura u sastavu AZRRI d.o.o. Pazin za praćenje i planiranje potreba ruralnog prostora, predlaganje projekata za sustavno provođenje politike razvoja u ruralnom prostoru, te koordinaciju svih interdisciplinarnih aktivnosti.

Centar je javna institucija trajno potpomagana od strane javnog sektora u interesu stvaranja kvalitetnih uvjeta za razvoj privatnog poduzetništva u ruralnom prostoru, vodeći računa o održivom razvoju. Centar će se organizirati kroz podcentre kao multidisciplinarna središta koja će osigurati infrastrukturu za provedbu i organiziranje aktivnosti koje ovlaštene i zainteresirane stručno – znanstvene, ali prvenstveno gospodarske i poduzetničke organizacije provode u cilju očuvanja biljnih i životinjskih vrsta, te njihovog gospodarskog razvoja i postizanja stabilnosti standarda života u ruralnom, ali i cjelokupnom prostoru Istre.

Povezujući s jedne strane poljoprivrednike sa svim potrebnim stručnim, znanstvenim i upravnim službama i tijelima u mrežu Centar će omogućiti kvalitetno međudjelovanje svih zainteresiranih strana, što će za posljedicu imati gospodarski razvoj i olakšanu komunikaciju svih strana preko mreže Centra. Zainteresirani poljoprivrednici će tako preko svojih udruga u suradnji s Centrom moći izravno zaštititi svoje i javne interese, te imati infrastrukturu za stvaranje dodatne vrijednosti vlastitih proizvoda, te tako kvalitetno razvijati ruralni prostor.

Centar će se organizirati kroz podcentre za pojedine djelatnosti bitne za razvoj ruralnog prostora i to:

- za održivi razvoj stočarstva, pčelarstva i zaštitu biološke raznolikosti Istre – Gortanov Brijeg Pazin;
- za održivi razvoj maslinarstva – Vodnjan;
- za održivi razvoj vinogradarstva i vinarstva – Poreč;
- za održivi razvoj gljivarstva – Buzet;
- za održivi razvoj ribarstva – Poreč;
- za održivi razvoj voćarstva – Kaldir (Motovun)
- za održivi razvoj povrtlarstva - Raša

Centar funkcionira po sustavu „mreže“, te okuplja sva multidisciplinarna znanja, te usklađuje i razvija javne i privatne gospodarske interese u svrhu održivog razvoja.

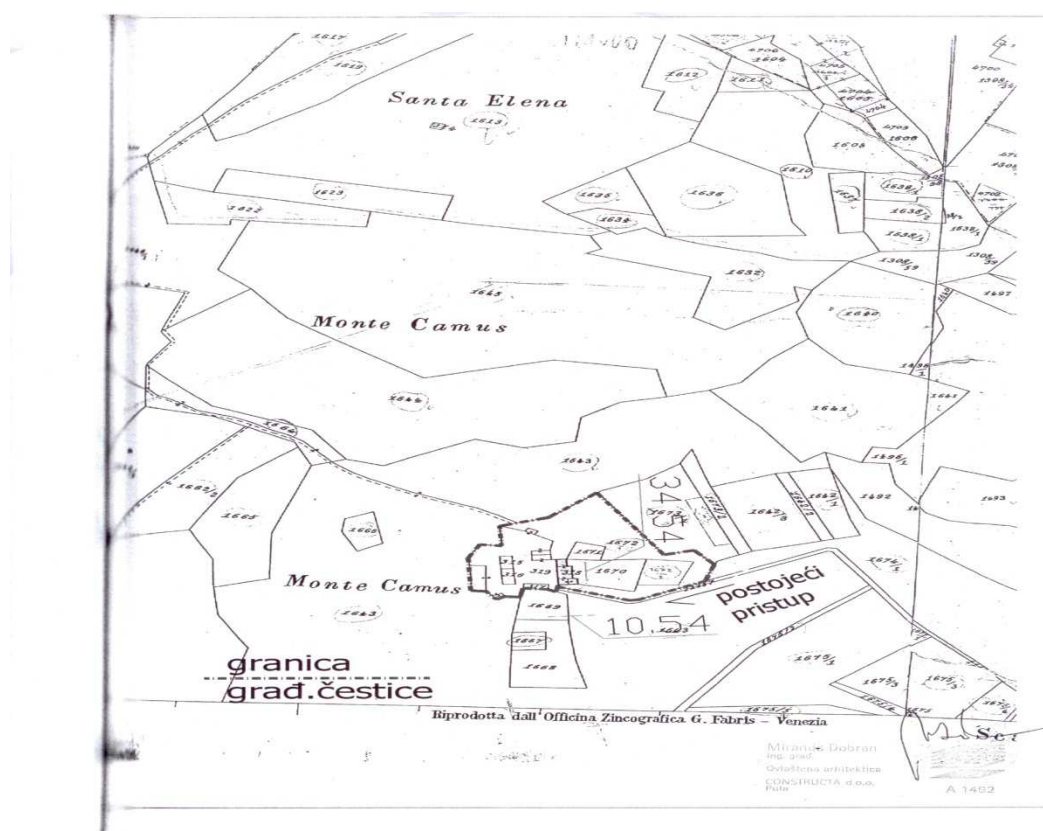
7.1. PODCENTAR ZA ODRŽIVI RAZVOJ STOČARSTVA, PČELARSTVA I ZAŠTITU BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI ISTRE PAZIN

Grad Pazin je u 30-to godišnji najam dao AZRRI d.o.o. Pazin tri zgrade ukupne površine nešto manje od 2000 m², te pravo gradnje na parceli za izgradnju staje. Radi se o starim zgradama u zapuštenom stanju, ali solidne gradnje, te o zemljišnoj površini namijenjene gradnji bez odgovarajuće komunalne infrastrukture. Ulaganje u iste se smatra najmom.

Kroz sufinanciranje iz europskih fondova, te iz drugih izvora tijekom 2012. godine započeta je izgradnja staje za nukleus stado istarskog goveda, te rekonstrukcija zgrade i opremanje edukacijske kuhinje u zgradi na Gortanovom Brijegu.

Preuzimanjem djelatnosti ratarstva i stočarstva od Puris d.d. u veljači 2012. AZRRI d.o.o. Pazin osigurava površine, mehanizaciju i drugu infrastrukturu za funkcioniranje podcentra za održivi razvoj stočarstva.

Slika 10: Područje podcentra za održivi razvoj stočarstva, pčelarstva i zaštitu biološke raznolikosti Istre

Funkcioniranje podcentra u prvoj fazi osigurava se kroz najam farme Murari, te korištenjem nasada sjemenske lucerne, djetelinsko travne smjese, lucerne, ozimog ječma i pšenice. Na takav će se način omogućiti da se odmah po izgradnji odgovarajućih staja na Gortanovom brijegu pristupi performance testiranju, kao i stvaranju nukleus stada istarskog goveda.

Začetak funkcioniranja podcentra je i projekt APRO - financiran u sklopu IPA Slovenija – Hrvatska – koji ima za cilj stvaranje jake prekogranične strategije Hrvatske i Slovenije u zaštiti biološke raznolikosti krškog prostora korištenjem autohtonih pasmina, te strategije o zajedničkom pristupu zaštiti autohtonih pasmina s obje strane granice. Kao rezultat stvorit će se odgovarajuća mreža institucija (lokalna i regionalna samouprava, stručne i upravne javne ustanove, edukacijske ustanove, znanstvene ustanove i slično) s jasnim ciljem kvalitetnog umrežavanja institucija s obje strane hrvatsko slovenske granice.

7.2. PODCENTAR ZA ODRŽIVI RAZVOJ MASLINARSTVA VODNJAN

Kupovina zgrade i postrojanje uljare San Lorenzo u Vodnjanu omogućili su da se steknu uvjeti za sustavni razvoj podcentra i maslinarstva Istre. Veliki prostor kata zgrade uljare u Vodnjanu koji je u statusu postavljenih instalacija pruža mogućnosti za opremanje prostora sadržajem koji je pogodan za razvoj podcentra. Osiguranje uvjeta za sustavnu provedbu zaštite istarskog maslinovog ulja, interesno udruživanje maslinara i prerađivača maslina, razvoj i tržišna aplikacija tehnologije prerade maslina, kako maslinova ulja, tako i raznih drugih proizvoda maslinarstva Istre, brendiranje maslinova ulja i drugih proizvoda dobivenih od maslina zajedno s drugim proizvodima Istarskog integralnog brenda poljoprivredno prehrambenih proizvoda Istre. Kroz ovaj podcentarističu se uvjeti i za sustavno zbrinjavanje otpada koji nastaje i nastajat će u proizvodnji maslina i poljoprivredno prehrambenih proizvoda nastalih od maslina.

7.3. PODCENTAR ZA ODRŽIVI RAZVOJ VINOGRADARSTVA I VINARSTVA POREČ

Podcentar se organizira u suradnji s Gradom Porečom koji će se svojom podrškom aktivno uključiti u osiguranje adekvatnog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske namijenjene razvoju podcentra za održivi razvoj vinogradarstva i vinarstva Centra za regionalno ruralni razvoj i zaštitu biološke raznolikosti Istre i obrazovnih institucija u poljoprivredi i ruralnom razvoju Istre. Osim Grada Poreča zainteresirane strane su i Veleučilište u Rijeci, Poljoprivredni studij u Pazinu, Srednja poljoprivredna škola u Poreču (Srednja škola „Mate Balota“ Poreč), Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Agronomski fakultet Sveučilišta u Udinama, te VCR – VivaCooperativiRauscedo. Institut za poljoprivredu i turizam Poreč je u drugoj polovici 2012. godine iskazao izrazit interes za uključivanje u organiziranje i razvoj podcentra, što je u prosincu 2012. rezultiralo potpisivanjem pisma namjere između AZRRI d.o.o. Pazin i Instituta za poljoprivredu Poreč.

Rješavanje problematike zemljišta za pokusne nasade koji će se koristiti i kao školski praktikum bila je jedna od glavnih aktivnosti AZRRI d.o.o. Pazin povezan s funkcioniranjem ovog podcentra tijekom 2013. Također, utvrđeno je da podrum Istarske Sabornice u Poreču pruža mogućnosti razvoja djelatnosti promocije i prodaje proizvoda istarskog integralnog brenda.

7.4. PODCENTAR ZA ODRŽIVI RAZVOJ GLJIVARSTVA BUZET

Podcentar za održivi razvoj gljivarstva, s posebnim naglaskom na tartufarstvo, bit će, sukladno dogovoru s Gradom Buzetom smješten u naselju Vrh na području Grada Buzeta. U centru će se opremiti laboratorij, te organizirati i podići jedan pokusni nasad. Osnivanjem podcentra za gljivarstvo unaprijedit će se odnos prema tartufu i drugim gljivama kao resursu i namirnici, te će se omogućiti bolja regulacija odnosa vezano za metode i vremensko razdoblje prikupljanja, te nastanak stabilnog i pravno uređenog tržišta.

U suradnji s Regijom Marche i Agencijom za ruralni razvoj regije Marche (ASSAM Marche), te Centrom za razvoj tartufarstva iz Acualagne dogovorena je suradnja u edukaciji tartufara i ostalih zainteresiranih.

7.5. PODCENTAR ZA ODRŽIVI RAZVOJ POVRTLARSTVA RAŠA

Podcentar za održivi razvoj povrtlarstva Raša je dio Centra za regionalno ruralni razvoj i zaštitu biološke raznolikosti Istre kao kapitalna infrastruktura za razvoj povrtlarstva Istre te će kroz svoju mrežu znanstvenih i stručnih institucija (Institut za poljoprivredu i turizam Poreč, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i mnoge druge institucije), kao i upravnih institucija raditi:

1. na kreiranju i razvoju proizvoda na predmetnim površinama i drugim površinama Općine Raša i Istarske županije,
2. očuvanju starih sorata kroz gospodarske programe kao i razvoja banke gena navedenih sorata,
3. podcentar će aplicirati na strukturne i kohezijske fondove u svrhu razvoja povrtlarstva, te će omogućiti i provoditi primijenjena istraživanja na poboljšanju kvalitete i ekonomičnosti povrtlarske proizvodnje u Istri.

Izravna dobrobit za stanovništvo Općine Raša pokazat će se i u ovom slučaju kroz izravno zapošljavanje na aktivnostima koje će provoditi Podcentar, ali i kroz sustavni razvoj povrtlarske proizvodnje na području Općine za čiji razvoj postoje svi prirodni uvjeti. Priroda i ekonomičnost povrtlarske proizvodnje osiguravaju da u relativno kratkom razdoblju postignemo vidljive rezultate razvojne politike.

U suradnji s Općinom Raša pokrenuta je inicijativa u svrhu osiguranja u posjed poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske na području Most Raša, gdje bi se osigurali infrastrukturni uvjeti za osnivanje podcentra i za podizanje razvojnih i pokusnih nasada.

7.6. PODCENTAR ZA ODRŽIVI RAZVOJ RIBARSTVA POREČ

Aktivnosti podcentra za održivi razvoj ribarstva planirane su u postojećoj infrastrukturi izgrađene Veletržnice ribe u Poreču, gdje se usklađivanjem interesa postojećih vlasnika infrastrukture ista planira staviti u funkciju javne infrastrukture koja će omogućiti sustavan razvoj ribarstva Istre i sjevernog Jadrana.

7.7. PODCENTAR ZA ODRŽIVI RAZVOJ VOĆARSTVA KALDIR

Iskazan je posebni interes Općine Motovun za organizaciju podcentra u Kaldiru. Općina je ponudila prostor bivše osnovne škole u Kaldiru. Veći ograničavajući nedostatak je što nema na raspolaganju odgovarajućeg zemljišta za provedbu pokusa i nedostaje stručno osoblje.

RAZVOJNI PROGRAMI

STRATEŠKI PROGRAM RURALNOG RAZVOJA ISTARSKE ŽUPANIJE (2008.-2013.)

Temeljem Zaključka Poglavarstva Istarske županije od 23. prosinca 2003. god. AZRRI d.o.o. Pazin je zadužena je izradu, a zatim i implementaciju, „Strateškog programa ruralnog razvoja Istarske županije (2008.-2013.)“. Dokument je usvojen na Skupštini Istarske županije dana 06. travnja 2009. g. (Službene novine Istarske županije br. 04/09.).

Dokument je podijeljen u 14 cjelina te je definirano 11 područja djelovanja, odnosno mjera za održivi razvoj ruralnog prostora Istarske županije. Implementacija zacrtanih mjera za unaprjeđenje provoditi će se putem tzv. Lokalnih akcijskih grupa (u nastavku LAG), odnosno putem posebno razvijenog oblika javno-privatnog partnerstva.

Sukladno navedenom, te prema definiranoj metodologiji rada, AZRRI d.o.o. Pazin je tijekom 2012. godine nastavio sa procesom formalnog osnivanja preostalih LAG-ova na području županije te njihovog osposobljavanja. Provedene su sljedeće aktivnosti:

- LAG Južna Istra:
  - 10.kolovoza 2012. godine u Vodnjanu potpisan je Sporazum o postupku i mjerama za osnivanje Lokalne akcijske grupe (LAG) ruralnog područja Južne Istre
  - 06. rujna 2012. godine članovi Organizacijskog odbora LAG-a Južne Istre sudjelovali su u stručnoj edukaciji s ciljem detaljnog upoznavanja s LEADER programa
  - 13.ruja 2012. godine u Medulinu održana radionica za dionike Lokalne akcijske grupe Južne Istre
  - 27.ruja 2012. godine održana su dva seminara (U Marčani i Vodnjanu) u sklopu aktivnosti osnivanja Lokalne akcijske grupe Južne Istre
- LAG Sjeverne Istre:
  - 20. srpnja 2012. godine u vijećnici Općine Grožnjan – Grisignana održana osnivačka i izborna skupština Lokalne akcijske grupe Sjeverna Istra.
- LAG Sjeverne Istre:
  - članovi Lokalne akcijske grupe Poreštine su u utorak 8.svibnja 2012. godine posjetili GAL EUROLEADER sa sjedištem u Tolmezzu. Cilj posjete bio je detaljno upoznavanje dionika LAG-a Poreč sa praktičnim iskustvima tog

---

uspješnog talijanskog LAG-a.

- LAG Istočna Istra:
  - 23.studenog 2012. godine u Labinu održan seminar „Osnivanje Lokalne akcijske grupe (LAG)“.
  - 19.prosinca 2012. godine održana je osnivačka sjednici Skupštine udruge Lokalne akcijske grupe (LAG) Istočna Istra
- LAG Rovinjština:
  - Započela je suradnja s Gradom Rovinjom i općinama Bale, Žminj i Kanfanar oko osnivanja LAG-a na navedenom području

Navedenim aktivnostima uključene JLS, uz koordinaciju i podršku AZRRI-a d.o.o. Pazin, su službeno prihvatile potaknuti razvoj ruralnog područja sukladno LEADER pristupu odnosno istoimenoj Europskoj inicijativi koja ima za cilj mobiliziranje i provedbu ruralnog razvoja u ruralnim zajednicama kroz lokalna javno-privatna partnerstva.

IPARD - Plan za poljoprivredu i ruralni razvoj 2007.-2013.

IPARD je novi pretpristupni program Europske unije za razdoblje 2007. - 2013. Sastavni je dio IPA-e (Instrument pretpristupne pomoći, eng. Instrument for Preaccession Assistance) odnosno njegova V. komponenta Ruralni razvoj. Glavni cilj IPARD programa je unapređivanje poljoprivrednog sektora uz pomoć poboljšanja konkurentnosti poljoprivrednih proizvoda. U razdoblju od 2007. do 2013. godine Republici Hrvatskoj su odobrena sredstva u iznosu od 179.000.000 €. Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju zadužena je za raspisivanje natječaja, ugovaranje i plaćanja.

IPARD program provodi se kroz tri osnovna cilja ili strateška prioriteta:

1. Poboljšanje tržišne učinkovitosti i provedba standarda Zajednice
  101. Ulaganje u poljoprivredna gospodarstva
  102. Ulaganje u preradu i trženje
2. Pripremne radnje za provedbu poljoprivredno okolišnih mjera i lokalnih strategija ruralnog razvoja
  201. Radnje za poboljšanje okoliša i krajolika
  202. Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja
3. Razvoj ruralne ekonomije
  301. Ulaganje u ruralnu infrastrukturu
  302. Diversifikacija gospodarskih aktivnosti

Korisnici IPARD Programa, zavisno od mjere, jesu veoma raznoliki, te u tom smislu ograničenja nema. Korisnici mogu biti obiteljska poljoprivredna gospodarstva, obrti, zadruge, trgovačka društva, udruge i Jedinice lokalne samouprave do 10.000 stanovnika.

Tijekom 2012.godine Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju objavila je tri natječaja za mjere 101 i 103, te dva natječaja za mjeru 302.

S obzirom na navedeno, AZRRI d.o.o. Pazin je svake srijede od 10-14 sati organizirao besplatne konzultacije za sve korisnike programa. U sklopu navedenih konzultacija potencijalni korisnici programa mogli su potpuno besplatno provjetri prihvatljivost projekta odnosno korisnika, te napraviti terminski plan prijave. U godinu dana više od 80 korisnika koristilo se navedenom uslugom od čega se njih 80% odnosi na sektor ruralnog turizma unutar mjere 302.

Tijekom 2012. provodila su se dva projekta ugovorena godinu ranije dok se novih sedam prijavilo na IPARD natječaje od kojih je jedan ugovoren a za ostatak se čeka odgovor ugovornog tijela.

Uz navedeno, djelatnici AZRRI-a su više puta organizirali besplatne radionice seminare o IPARD Programu a sve s ciljem podizanja razine informiranosti i iskoristivosti samog programa.

Aktivnosti AZRRI-a u sklopu IPARD-a u 2012.

PROJEKTI U TIJEKU				
br.	Korisnik usluge	Opis i lokacija ulaganja	Faza projekta	Iznos novih ulaganja u kn
1	OPG Marinela Merklin	Borut. Ulaganja u izgradnju i opremanje objekta za pružanje turističkih usluga	Izgradnja završena	1.812.738,47
2	Obrt Artot Villa	Žminj. Ulaganja u izgradnju i opremanje objekta za pružanje turističkih usluga	Potpisan ugovor s APPRRR. Čeka se potpisivanje ugovora o kreditu	1.317.562,33
3	Obrt Major	Vrsar. Ulaganja u izgradnju i opremanje objekta za pružanje turističkih usluga	Potpisan ugovor s APPRRR. Čeka se potpisivanje ugovora o kreditu	914.384,61
4	Željko Grčko	Krk. Ulaganja u izgradnju i opremanje objekta za pružanje turističkih usluga	Dokumentacija poslana u APPRRR	1.400.000,00
5	Kotur d.o.o.	Brseč. Ulaganja u izgradnju i opremanje objekta za pružanje turističkih usluga	Dokumentacija poslana u APPRRR	4.500.000,00
6	Moreno Živolić	Žminj. Ulaganja u izgradnju i opremanje objekta za pružanje turističkih usluga	Dokumentacija poslana u APPRRR	2.200.000,00
7	R.S.S. d.o.o.	Motovun. Ulaganja u izgradnju i opremanje objekta za pružanje turističkih usluga	Dokumentacija poslana u APPRRR	2.500.000,00
8	AS-DOM	Viškovo. Ulaganja u izgradnju i opremanje objekta za pružanje turističkih usluga	Dokumentacija poslana u APPRRR	1.700.000,00
9	Brist d.o.o.	Vodnjan. Ulaganja u izgradnju i opremanje objekta za pružanje turističkih usluga	Dokumentacija poslana u APPRRR	4.300.000,00
10	Vila Ljubavi d.o.o.	M302 - objekt za ruralni turizam	Priprema za natječaj - prijava odgođena za sljedeći	2.100.000,00
11	Vila Mladosti d.o.o.	M302 - objekt za ruralni turizam	Priprema za natječaj - prijava odgođena za sljedeći	2.100.000,00
12	Romantična Vila d.o.o.	M302 - objekt za ruralni turizam	Priprema za natječaj - prijava odgođena za sljedeći	2.100.000,00
13	Lijepa Vila d.o.o.	M302 - objekt za ruralni turizam	Priprema za natječaj - prijava odgođena za sljedeći	2.100.000,00
14	Vila Sreće d.o.o.	M302 - objekt za ruralni turizam	Priprema za natječaj - prijava odgođena za sljedeći	2.100.000,00
15	Sunčana Vila Istra d.o.o.	M302 - objekt za ruralni turizam	Priprema za natječaj - prijava odgođena za sljedeći	2.100.000,00
UKUPNO				33.244.685,41

Broj korisnika koji su došli na sastanak individualnog savjetovanja

150

Zahvaljujući promotivnim aktivnostima koja organizira AZRRI d.o.o. Pazin te uslugama savjetovanja o mogućnostima IPARD-a mjera 302 kojima se oni mogu financirati, krajem se 2012. godine otvorio nakon dugi niz godina Agroturizam Stara Štala kraj Boruta, obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva Merklin čija je primarna proizvodnja poljoprivreda i stočarstvo.

Objekt „Stara Štala“ OPG Merklin iz Boruta, prije i nakon rekonstrukcije.

Ulaganje u izgradnju i opremanje objekta za pružanje turističkih usluga- Mjera 302 Iparid Programa.

PROJEKTI U PROVEDBI

SEES PROGRAM – PROGRAM ZA JUGOISTOČNU EUROPU

EU.WATER

Transnacionalno integrirano upravljanje vodnim resursima u poljoprivredi

Projekt se financira u sklopu IPA Transnacionalni program Jugoistočni Europski prostor (Prioritet 2: Zaštita i unaprjeđenje okoliša, Mjera 2.1: Unaprjeđenje integriranog upravljanja vodama i prevencija od rizika poplava).

Projekt se financira u sklopu South East Europe Programa a Ugovor je potpisan od strane AZRRI d.o.o. Pazin 20. travnja 2010. godine. Implementacija projektnih aktivnosti započela odmah nakon potpisivanja Ugovora, a trajala je 25 mjeseci.

Partneri u projektu:

PP1. Provincija Rovigo (Italija)

PP2. Inspektorat za okoliš, prirodu i vodno gospodarstvo (Mađarska)

PP3. Sveučilište u Debrecenu (Mađarska)

PP4. Regija zapadna Makedonija (Grčka)

PP5. Sveučilište u Thessaloniki (Grčka)

PP6. Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja Rumunjske (Rumunjska)

PP7. Nacionalni institut za istraživanja i razvoj (Rumunjska)

PP8. AZRRI- Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin (Hrvatska)

PP9. Institut ekonomiku u poljoprivredi, Beograd (Srbija)

PP10. Politehnički fakultet (Ukraina)

PP11. Grad Ialoveni (Republika Moldavija)

Projekt ima za cilj pružiti konkretne odgovore na probleme potrošnje vode i zagađenja voda izazvane intenzivnim iskorištavanjem u poljoprivredi u odabranim ruralnim zajednicama širom prostora jugoistočne Europe, gdje poljoprivreda predstavlja glavnog korisnika prirodnih resursa kao i pružatelja usluga zaštite okoliša.

Implementirane aktivnosti u tijeku 2012. godine su sljedeće:

- Sudjelovanje djelatnika AZRRI d.o.o. Pazin na 6. Znanstveno-tehničkom forumu u Bukureštu, Rumunjska, 25-28. siječnja 2012. godine
- Sudjelovanje djelatnika AZRRI d.o.o. Pazin na finalnoj konferenciji u Budimpešti, Mađarska (22.-26. travnja 2012.g.)
- Izrada 4. lokalnog biltena u sklopu projekta EU.WATER (travanj 2011-siječanj 2012.g.) i 5. Lokalnog biltena (veljača – svibanj 2012.g.)
- Izrada strategije „Transnacionalno integrirano upravljanje vodnim resursima u poljoprivredi za nadzor zaštite voda u Europi“
- Osvješčivanje poljoprivrednike i lokalnog stanovništva o optimalnoj potrošnji vode u poljoprivredi te o Nitratnoj direktivi koja će biti obavezna ulaskom Hrvatske u europsku uniju (bilteni)
- Izrada GIS karta za osjetljive zone Istre na onečišćenje voda

Projekt EU.WATER je uspješno završen 20. svibnja 2012. godine.

Financijski iznos utrošen u 2012. godini iznosi 69.125,00 kn.

TECH.FOOD

Rješenja i intervencije za tehnološki transfer i inovacije u poljoprivredno- prehrambenom sektoru Jugoistočnih regija

Projekt je kandidiran na natječaj IPA Transnacionalni program Jugoistočni Europski prostor, u sklopu Prioriteta 1. Poticanje inovacija i poduzetništva, Mjera 1.1. Razvoj tehnoloških i inovacijskih mreža u specifičnim područjima.

Implementacija projekta započela je potpisivanjem ugovora dana 17. ožujka 2010. godine između AZRRI-a d.o.o. Pazin i Ugovornog tijela, ARR- Agencije za regionalni razvoj republike Hrvatske.

Cilj projekta TECH.FOOD je poticati inovacije u poljoprivredno– prehrambenom sektoru u Jugoistočnoj Europi kroz proces suradnje u primarnom i sekundarnom sektoru. Ta suradnja odvijati će se kroz zajedničku strategiju koju će kreirati svi partneri uključeni u projekt.

Partneri u projektu:

- PP1. ASTER- Znanost, tehnologija, poduzetništvo: Regija Emilia-Romagna (Italija)
- PP2. Sveučilište u Bukureštu (Rumunjska)
- PP3. Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja (Rumunjska)
- PP4. Mađarski mesni istraživački institut (Mađarska)
- PP5. Regionalna uprava Stara zagora (Bugarska)
- PP6. Grčka nacionalna istraživačka fondacija (Grčka)
- PP7. Gospodarska komora Atena (Grčka)
- PP8. Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin (Hrvatska)
- PP9. Institut za ekonomiju i poljoprivredu, Beograd (Srbija)

Tijekom 2012.godine implementirane su sljedeće aktivnosti:

- Izrađen je „Laymanreport“ projekta
- Organizirana je Završna konferencija projekta u Budimpešti (23.veljače 2012.)
- Izrađen promocijski materijal projekta (USB i kemijske olovke)
- Organizirani seminari:
  - Provedba HACCP sustava (23.siječnja 2012. godine) i
  - Provedba IPARD Programa (26.siječnja 2012 godine)
  - Zaštita i brendiranje istarskih autohtonih proizvoda (14.veljače 2012. godine),

Dana 17.travnja završena je implementacija projekta.

Financijski iznos utrošen u 2012. godini iznosi 94.340,73 kn .

IPA JADRANSKA PREKOGRANIČNA SURADNJA

KEY Q

KEY Q - Ključ za kvalitetu u razvoju i valorizacija poljoprivredno- prehrambenih resursa na jadranskom prostoru.

Projekt je sufinanciran programom IPA jadranska prekogranična suradnja 2007-2013., u sklopu Prioriteta 2. Prirodna i kulturna bogatstva i sprječavanje rizika, Mjere 2.4. Održivi turizam. Ugovor o sufinanciranju projekta potpisan je 16. ožujka 2011. godine te će se implementirati kroz 27 mjeseci.

Cilj projekta KEY Q je održivi razvoj jadranskog prostora kroz valorizaciju tipičnih proizvoda i poljoprivredno-prehrambenih resursa kroz:

- Okolišnu i kulturnu baštinu (gastronomska kultura i eksploatacija tipičnih proizvoda)
- Ljudski kapital (kompetencije i zapošljavanje)
- Edukaciju stanovništva vezanu za potrošnju kvalitetnih proizvoda

Drugi važan cilj projekta je podržati razmjenu iskustava između učenika turističko-ugostiteljskih škola, profesora, lokalnog stanovništva i partnera projekta radi razvoja integrirane turističke ponude koja se temelji na kvaliteti poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.

Jedna od pilot aktivnosti projekta je izgradnja i opremanje edukacijske kuhinje smještene na Gortanovom Brijegu kod Pazinu, koja će biti centar izvrsnosti za razvoj lokalnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda. U sklopu edukacijske kuhinje biti će opremljen i restoran.

Predviđeno trajanje projekta bilo je 27 mjeseci, ali je Upravljačko tijelo projekta odobrilo produženje trajanja projekta za 4 mjeseca.

Produženje je zatraženo zbog toga što je za vrijeme građevinskih radova na rekonstrukciji i prenamjeni postojeće zgrade u Didaktičku kuhinju na Gortanovom Brijegu, došlo do pojave

izvanrednih vremenskih uvjeta, zbog čega je na neko vrijeme bio onemogućen pristup gradilištu, a samim time i pravodobni završetak građevinskih radova. Sve je to odgodilo i opremanje kuhinje kao i odvijanje predviđenih projektnih aktivnosti u njoj.

PARTNERI PROJEKTA:

LP: AZRRI- Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin (Hrvatska)

P1: Centar za profesionalnu edukaciju „Opera VillaggiodelFanciullo“ (Italija)

P2: Turistička zajednica županije zapadno- hercegovačke (Bosna i Hercegovina)

A1: Centar za edukaciju (Italija)

A2: Istarska županija (Hrvatska)

A3: Provincija Padova (Italija)

A4: Škola za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu, Pula (Hrvatska)

A5: Strukovna škola Eugena Kumičića, Rovinj (Hrvatska)

A6: Turističko - ugostiteljska škola Antuna Štifanića, Poreč (Hrvatska)

A7: Srednja turističko - ugostiteljska škola Mostar (Bosna i Hercegovina)

Tijekom 2012. godine implementirane su slijedeće aktivnosti:

- Organiziranje 2. sastanka partnera projekta, Opicina, Italija (27. veljače 2012.g.);
- Organiziranje 3. sastanka partnera projekta i 2. sastanka suradnika projekta KEY Q u Puli (26.ožujka 2012.g.);
- Organiziranje 2. sastanka Upravnog odbora projekta u Poreču (9. svibnja 2012.g.);
- Organiziranje 4. sastanka Izvršnog odbora projekta u Poreču (9. svibnja 2012.g.);
- Organiziranje međunarodne razmjene učenika ugostiteljskih škola u Istri (Pula, Poreč, 7.-11. svibnja 2012.g.);
- Organiziranje 4. sastanka partnera projekta KEY Q u Opicini, Italija (19. lipnja 2012.g.);

- Organiziranje i sudjelovanje u koordinaciji međunarodne razmjene ekonomskih dionika (seljačkih domaćinstava) , te studijski posjet vezan za dobru praksu i 'farme znanja', Istra i Bologna, Italija (8.-12. rujna 2012.);
- Organiziranje prezentacije projekta KEY Q u sklopu 10. Europskog tjedna regija i gradova tzv. ' Otvoreni dani', Bruxelles, Belgija (9.-12. listopada 2012.g.);
- Organiziranje 5. sastanka partnera projekta KEY Q u Opicini, Italija (30. listopada 2012.g.);
- Sudjelovanje djelatnika AZRRI d.o.o. Pazin na prekograničnom promocijskom seminaru pod nazivom 'Erasmus for all' u Padovi, Italija (15.-16. studenog 2012.g.);
- Provođenje javnog natječaja za građevinske radove rekonstrukcije i prenamjene postojeće zgrade u Didaktičku kuhinju na Gortanovom Brijegu, radi odabira najpovoljnije ponude;
- Obavljanje građevinskih radova rekonstrukcije i prenamjene postojeće zgrade u Didaktičku kuhinju na Gortanovom Brijegu.

Financijski iznos utrošen u 2012. godini iznosi 915.504,46 kn.

ZOONE „Zootechnical networking for a sustainable innovation in Adriatic euroregion“

Zootehničko umrežavanje radi održive inovativnosti u Jadranskoj euroregiji

AZRRI - Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin u suradnji sa 8 međunarodnih partnera provodi projekt ZOONE. Projekt se financira u sklopu Programa IPA Jadranska prekogranična suradnja, a aktivnosti projekta započele su nakon potpisivanja ugovora sa Ugovornim tijelom dana 11. veljače 2011. godine. Trajanje projekta je 36 mjeseci.

Cilj projekta je jačanje inovacijskih kapaciteta na istraživačkoj, tehničkoj i institucionalnoj razini radi stvaranja povoljnog okruženja i davanja specifične potpore zootehničkim tvrtkama te poticanje ekološkog i društveno-ekonomskog razvoja zootehnologije sukladno održivom sustavu gospodarenja krmnim resursima projektnog područja

Jedna od pilot aktivnosti projekta je i izgradnja nastambe za tov teladi istarskog goveda i provedbu performance testa smještene na Gortanovom brijegu u Pazinu.

PARTNERI:

LP: Regija Marche- Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo (Italija)

P1: Regija Abruzzo- Odjel za poloprivredne politike, ruralni razvoj, šumarstvo, lov i ribolov (Italija)

P2: Politehničko sveučilište Marche- Poljoprivredni fakultet (Italija)

P3: Sveučilište u Udinama- Odjel za životinjske znanosti (Italija)

P4: Ministarstvo poljoprivrede, hrane i zaštite potrošača (Albanija)

P5: Poljoprivredno- prehrambeni fakultet Sveučilišta u Sarajevu (Bosna i Hercegovina)

P6: AZRRI-Agencija za ruralni razvoj istre d.o.o. Pazin (Hrvatska)

P7: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije (Srbija)

P8: Poljoprivredna i šumarska komora Slovenije, Poljoprivredni i šumarski institut Nova gorica (Slovenija)

Aktivnosti koje su implementirane tijekom 2012.godine su sljedeće:

- Sudjelovanje predstavnika AZRRI d.o.o. Pazin na II. Znanstvenom tehničkom forumu u Tirani (Albanija) 15-18.4.2012.
- Izrada natječajne dokumentacije za nadzor prilikom izgradnje štale za istarsko govedo i provedbu performance testa na Gortanovom brijegu
- Sudjelovanje djelatnika AZRRI d.o.o. Pazin na 3. Znanstvenom tehničkom forumu u Livnu te studijskoj posjeti farmi DezmelHadzicfarm-Tomislagrađ (Bosna i Hercegovina) 13-15.9.2012.
- Sudjelovanje predstavnika AZRRI-a na bilateralnom sastanku u SantAgneluinVado u listopadu 2012.godine a vezano za prezentaciju pilot projekta štale sa postavljenim fotovoltaičkim panelima.
- Sudjelovanje djelatnika AZRRI d.o.o. Pazin na 4. Znanstvenom tehničkom forumu i 2. Seminaru na temu o dobrobiti životinja s osvrtom na stočarstvo, u Beogradu (Srbija) 3.-5.12.2012. godine
- Izrada elaborata postojećeg stanja poljoprivredno-stočarskog sektora u pilot područjima uključenih u projekt te strategije stanja poljoprivredno-stočarskih sektora svih partnera uključenih u projekt

Financijski iznos utrošen u 2012. godini iznosi 217.283,17 kn.

IPATECH

Tehnologija miniaturizacije- sinergija istraživanja i inovacija u cilju ekonomskog razvoja Jadrana

Projekt je sufinanciran programom IPA jadranska prekogranična suradnja 2007-2013., u sklopu Prioriteta 2. Prirodna i kulturna bogatstva i sprječavanje rizika, Mjere 2.4. Održivi turizam.

Cilj projekta je jačanje istraživačkih i inovacijskih vještina u poljoprivrednom sektoru s ciljem jačanja konkurentnosti i razvoj Jadranskog područja kroz gospodarsku, društvenu i institucionalnu suradnju, povećanjem konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva te pojedinca u poljoprivredno prehrambenom sektoru.

Projektom će se:

- analizirati stanje tvrtki u poljoprivredno prehrambenom sektoru Jadranskog područja dajući jasnu sliku potencijala koji trebaju biti ojačani. Jedno od pilot područja je i Istarska županija u kojoj će se napraviti analiza i stanje poljoprivredno- prehrambenih tvrtki koje djeluju na području Istre,
- povećati i izgraditi kapacitete lokalnih eksperata u poljoprivredno- prehrambenim inovacijama,
- kreirati internacionalne tehnološke platforme za transfer znanja i tehnologija

Poljoprivredno istraživački centar iz Italije, kao vodeći partner, potpisao je ugovor sa Ugovornim tijelom AbruzzoRegionoftheItalianRepublic, „DirezioneAffaridellaPresidenza, Politiche Legislative e ComunitarieProgrammazione, Parchi, Territorio, Valutazioniambientali, Energia - ServizioAttivitàInternazionali“, te je službeno implementacija projekta započela u mjesecu listopadu 2012. g.

Implementacija projektnih aktivnosti trajati će 30 mjeseci, a aktivnosti će se provoditi zajedno sa partnerima iz Italije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Albanije i Grčke.

PARTNERI PROJEKTA:

LP: Poljoprivredno istraživački centar (Italija)

P1: Ruralno razvojna asocijacija (Italija)

P2: Hrvatska gospodarska komora- Zadar (Hrvatska)

P3: Udruga poduzetnika i poslodavca Žepče (Bosna i Hercegovina)

P4: Fond za razvoj Albanije (Albanija)

P5: AZRRI - Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin (Hrvatska)

P6: Poslovno inovacijski centar regije Epirus (Grčka)

P7: Agencija za lokalni ekonomski razvoj (Albanija)

P8: Sveučilište u Teramu (Italija)

Tijekom 2012. godine nisu započete implementirane aktivnosti projekta na području Istarske županije. Aktivnosti započinju početnom konferencijom koja će se održati u siječnju 2013. godine u Italiji.

Financijski iznos utrošen u 2012. godini iznosi 46.413,15 kn.

IPA SLOVENIJA-HRVATSKA

APRO: Prekogranična inicijativa za zaštitu i revitalizaciju biološke raznolikosti okoliša korištenjem autohtonih pasmina

Projekt je sufinanciran putem Programa IPA Slovenija- Hrvatska, a implementacija je započeta dana 11. Svibnja 2011. godine potpisivanjem Ugovora između AZRRI-a d.o.o. Pazin i Službe Vlade Republike Slovenije za lokalnu samoupravu i regionalnu politiku. Projekt će se implementirati 27 mjeseci.

Ciljevi projekta je pridonijeti uspostavljanju ravnoteže u ekosustavu povratom ekstenzivnog – pašno-košnog uzgoja prvenstveno izvornih pasmina (istarsko govedo, koza, ovca i magarac), te razviti zajednički prekogranični pristup u zaštiti istarskih autohtonih pasmina stvaranjem potrebnih preduvjeta za povratak i opstanak u povijesno i klimatsko područje uzgoja te zajedničko definiranje programa revitalizacije tradicijskog uzgoja izvornih pasmina koje se hrane ispašom i sijenom dobivenim košnjom travnjaka.

Projektom će se osigurati temeljni infrastrukturni uvjeti za usklađen zajednički rad na zaštiti autohtonih pasmina – izgradnja staje za nukleus stado na Gortanovom Brijegu kraj Pazina u sklopu Centra za regionalno ruralni razvoj i zaštitu biološke raznolikosti Istre.

PARTNERI:

LP: AZRRI – Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin

P1: Kmetijskogozdarska zbornica Slovenije, Kmetijskogozdarski zavod Nova Gorica,

P2: Istarska županija,

P3: Veterinarski fakultet Sveučilišta u Ljubljani

Tijekom 2012. godine implementirane su slijedeće aktivnosti:

- Provedena javna nabava po PRAG-u za izgradnju staje i započeta izgradnja staje za nukleus stado istarskog goveda
- Četiri radionice – što učiniti da izvorne pasmine vratimo na pašnjake,
- Dovršena studija o rekonstrukciji i revitalizaciji tradicijskog uzgoja koza – utvrđeno postojanje izvorne pasmine koza – istarska koza u maloj populaciji;
- Četiri dana otvorenih vratiju farmi i agroturizama;
- Prikupljeni terenski i dokumentirani podaci za studiju „Utjecaj različitih pristupa u korištenju suhih pašnjaka u očuvanju biološke raznolikosti
- Reintroducirano 10 grla istarskog goveda u Sloveniju
- Preveden uzgojni program istarskog goveda na slovenski jezik i pokrenuta procedura njegova prihvaćanja kao slovenskog službenog dokumenta
- Studijsko putovanje za stručnjake u Camargue – delta rijeke Rhone (Francuska) u svrhu upoznavanja dobre prakse održavanja zaštićenog područja autohtonim pasminama
- Izrađena brošura o bioraznolikosti i zaštiti autohtonih pasmina

Financijski iznos utrošen u 2012. godini iznosi 1.171.104,32 kn.

PROGRAM ZA CJELOŽIVOTNO UČENJE: COMENIUS REGIO PARTNERSTVO

BOŠKARIN S KRUMPIROM

(Leboeuf a lapatate)

Projekt Boškarin s krumpirom odobren je u sklopu programa ComeniusRegio partnerstva (Programa za cjeloživotno učenje), a financijska potpora od strane Agencije za mobilnost i programe Europske Unije.

Projekt je rezultat suradnje s francuskim gradićem Villefranche-de-Rouergue s kojim se Grad Pula 2008. pobratimio, odnosno već realiziranih razmjena iskustava između sljedećih škola: Škola za turizam i ugostiteljstvo Pula, Gimnazija Pula i Srednja škola Mate Balote Poreč i Lycée institut FrançoisMarty, Lycée St. Joseph iz Francuske.

Projekt ima za svrhu jačanje započete suradnje između Grada Pule i Grada Villefranche-de-Rouergue, naročito na razini razmjene učenika i nastavnika, putem gastronomije i isticanja lokalnih proizvoda – istarskog boškarina i francuskog krumpira Ségal.

Implementacija projekta započela je 1. Kolovoza 2012. godine, a trajati će do 31. Srpnja 2014. godine. (24 mjeseca)

Partneri:

Hrvatska partneri:

LP: Grad Pula

P1: Škola za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu Pula

P2: Gimnazija Pula

P3: Srednja Škola Mate Balote Poreč

P4: Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin

Francuski partneri:

P5: Grad Villefranche-de-Rouergue

P6: Lycée institut FrançoisMarty

P7: Institut Lycée St. Joseph

P8: Udruga uzgajivača krumpira Rieupeyroux

Tijekom 2012. godine implementirane su slijede aktivnosti:

- razmjene putem Interneta radi upoznavanja škola koje sudjeluju u projektu;
- izrada reklamnih plakata o navedenim proizvodima, njihov prijevod na francuski i hrvatski jezik i podjela plakata ugostiteljima obaju pokrajina;
- priprema brošure o Istri na francuskom jeziku;

AZRRI d.o.o. Pazin u projektu Boškarin s krumpirom nema vlastiti proračun, već se aktivnosti financiraju proračunom Grada Pule kao vodećeg partnera.

KANDIDIRANI PROJEKTI

NATJEČAJ MINISTARSTVA TURIZMA

Program dodjele bespovratnih sredstava manifestacijama u funkciji turizma u 2012. godini

Na predmetni natječaj, AZRRI d.o.o. Pazin je prijavio projekt

Dan otvorenih vrata agroturizma Istre 2012. godine.

Cilj projekta je promocija seoskih domaćinstava koja se bave ugostiteljskom djelatnošću kao dopunskoj djelatnosti primarnoj (poljoprivrednoj) djelatnosti te produljivanje njihove turističke sezone na cijelu godinu. AZRRI-u d.o.o. Pazin je pripala ova organizacija već treću godinu zaredom. U projektu je sudjelovalo 11 seoskih domaćinstava koja su svoja vrata otvorila svim zainteresiranim posjetiteljima kroz četiri nedjelje u mjesecu studenom 2012. godine po promotivnoj cijeni menu od 60,00 kn.

Ukupna vrijednost projektnih aktivnosti bila je 62.000,00 HRK od čega je iznos zatražen od strane resornog ministarstva iznosio 31.000,00 HRK.

Zbog ograničenih finansijskih sredstava, navedeni projekt nije uspio dobiti sufinancirana sredstva.

NATJEČAJ MINISTARSTVA TURIZMA

Program unapređenja ponude turističkog sektora „Korak više“ u 2012. godini

Na predmetni natječaj, AZRRI d.o.o. Pazin je prijavio projekt

Rekonstrukcija interijera objekta u funkciji promocije i integralnog brendiranja eno gastronomskih proizvoda ruralne Istre

Cilj projekta je rekonstrukcija dijela prizemlja Kaštela Pazin u objekt za izlaganje, promociju, degustaciju i prodaju autohtonih i tradicionalnih enogastronomskih proizvoda Istre. Objekt će biti mjesto gdje će turisti i stanovništvo moći dobiti informacije o autohtonim enogastronomskim proizvodima Istre uključenima u integrirano brendiranje poljoprivredno prehrambenih proizvoda Istre, o njegovim proizvođačima i mjestima gdje se ti proizvodi mogu nabaviti kod proizvođača i na tržištu.

Rekonstruirani dio kaštela Pazin obuhvaćen ovim programom omogućiti će bolju valorizaciju samog kaštela u kojem su smješteni i Etnografski muzej Istre i Muzej Grada Pazina, kao i Pazinske jame koja se nastavlja na Kaštel.

Dio rekonstruiranog objekta bit će izložbeni prostor s prikazima načina proizvodnje proizvoda, predviđen je dio za degustacije, te dio za prodaju proizvoda posjetiteljima kaštela i pazinske jame.

Ukupan iznos potrebnih sredstava za realizaciju cijelog projekta iznosi 900.851,70 kn. Iznos zatražen od Ministarstva turizma iznosi 300.000,00 kn, odnosno 33,3% od ukupnog troška projekta.

Zbog ograničenih finansijskih sredstava Ministarstvo turizma odobrilo je 80.000,00 kn koji će biti utrošeni za Izradu projektnog rješenja za „Rekonstrukcija interijera objekta u funkciji promocije i integralnog brendiranja eno gastronomskih proizvoda ruralne Istre“.

MEĐUNARODNI PROGRAMI- KANDIDIRANI PROJEKTI

Kandidirani projekti AZRRI d.o.o. Pazin Agencije za ruralni razvoj istre d.o.o. Pazin na EU fondove u 2012. Godini

AZRRI Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin je u 2012. godini prijavila ukupno 4 projekata usmjerenih na poticanje ruralnog razvoja Istre.

Projekti su kandidirani na slijedeće programe Europske unije:

- Program IPA - Jadranska prekogranična suradnja- Strateški projekti,
- Program IPA Slovenija- Hrvatska,
- Program MED ,
- LEONARDO DA VINCI - Program za cijeloživotno učenje.

Ukupna vrijednost svih prijavljenih projekata iznosi: 95.836.658,35 kn, od čega 18.435.721,25 kn namijenjeno aktivnostima koje će provoditi AZRRI d.o.o. Pazin.

IME PROJEKTA	STATUS	PROGRAM	UKUPNA VRIJEDNOST (kn)	AZRRI D.O.O. PAZIN (kn)
AGRO 4 FOOD	Lead partner	IPA Jadranska prekogr.suradnja - strateški projekti	76.890.000,00	15.150.000,00
GASTRORURAL	partner	IPA Slovenija-Hrvatska	3.438.658,35	1.167.221,25
SINERGIA	partner	Program MED	14.358.000,00	1.768.500,00
ENOTURSkilla	partner	Leonardo da Vinci	1.150.000,00	325.000,00
UKUPNO:			95.836.658,35	18.435.721,25

IPA JADRANSKA PREKOGRANIČNA SURADNJA- STRATEŠKI PROJEKTI

AGRO4FOOD: Innovationdrivengrowth for a competitiveandsustainableagro-foodsectorinadriaticarea

Inovativni rast za konkurentan i održiv poljoprivredno prehrambeni sektor jadranskog područja

Projekt je kandidiran na Stratešku temu 1: Inovacije kao ključ ekonomskog razvoja u Jadranskoj regiji

Gospodarstvo u Jadranskom prostoru uglavnom je zastupljeno u primarnom sektoru. Namjera Projekta AGRO4FOOD jest pružiti Jadranskom prostoru mogućnost da postane „inovativni prostor“ u kojem će primarni sektor povećati svoju konkurentnost i održivost, dajući tako nove mogućnost razvoja malim i srednjim gospodarstvima tog područja.

Područje primjene projekta obilježeno je snažnim poljoprivrednim potencijalom koji može razviti visoke prihode i visokovrijednu proizvodnju. Ti potencijali uglavnom ostaju neizraženi na istočnoj strani jadranske obale gdje razine kvalitete i kvantitete proizvodnje imaju prostora za bolji trend rasta. Naime, poljoprivredni sektor u tim državama, iako predstavlja jedan od najvažnijih izvora zapošljavanja i ostvaruje najveći udio u nacionalnom BDP-u, podložan je problemima koji većini poljoprivrednih poduzeća ne dopuštaju razvoj i poboljšanje kvalitete kao ni mogućnost očuvanja okoliša. Ti su problemi uglavnom vezani uz nedostatak tehničke pomoći i inovacije proizvodnih procesa.

Opći cilj AGRO4FOOD jest poticati uravnotežen i održiv razvoj poljoprivrednog i poljoprivredno-industrijskog sektora u cijeloj Jadranskom prostoru kroz jačanje procesa suradnje u primarnom i sekundarnom sektoru između jadranskih obala te kroz povećanje tehnološkog transfera i inovacija u proizvodnom sustavu.

Projektom je predviđena na području Istarske županije uspostava 5 Podcentra za pojedine djelatnosti u sklopu Centra za ruralno regionalni razvoj (Centar) i to :

1. za održivi razvoj maslinarstva sa sjedištem u Vodnjanu
2. za održivi razvoj gljivarstva sa sjedištem u Buzetu (mjesto Vrh)
3. za održivi razvoj vinarstva i vinogradarstva sa sjedištem u Poreču
4. za praćenje i provedbu Nitratne direktive (pedološki laboratorij) sa sjedištem u Pazinu

5. za održivi razvoj stočarstva, pčelarstva i zaštitu biološke raznolikosti Istre sa sjedištem u Pazinu

Uspostavom Centra i njegovih Podcentra za pojedine djelatnosti u interesu je stvaranja kvalitetnih uvjeta za razvoj privatnog poduzetništva u ruralnom prostoru, vodeći računa o održivom razvoju.

Osim toga projektom je predviđena kupnja laboratorijske opreme za Laboratorij 5 biotehničkog odjela Centra za istraživanje metala Istarske županije- METRIS.

Partneri:

LP: AZRRI- Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin

P1: Venetoagricoltura- regionalna agencija za poljoprivredu, šumarstvo i poljoprivredno-prehrambeni sektor (Italija)

P2: CONSVIPO- Konzorcij za razvoj Polesina (Italija)

P3: Regija EmiliaRomagna- Upravni odjel za poljoprivredu, ribarstvo i lovstvo (Italija)

P4: CRPV Centar biljnu proizvodnju (Italija)

P5: CERTH Centar za istraživanje i tehnologiju Hellas (Grčka)

P6: EC BIC Epirus- Poslovni i razvojni centar (Grčka)

P7: Institut za higijenu i tehnologiju mesa (Srbija)

P8: Institut povrćarstva (Srbija)

P9: Albansko poljoprivredno-poslovno vijeće (Albanija)

P10: Ministarstvo poljoprivrede, prehrane i zaštite potrošača (Albanija)

P11: Sveučilište Crna Gora (Crna Gora)

P12: Sveučilište iz Ljubljane- Veterinarski fakultet (Slovenija)

P13: Poljoprivredna i šumarska komora Slovenije- Institut za poljoprivredu i šumarstvo Nova Gorica (Slovenija)

P14: Zadarska razvojna agencija (Hrvatska)

P15: ASSAM Agencija za poljoprivredno-prehrambeni sektor Marcha (Italija)

P16: DARE: poljoprivredno prehrambeni regionalni distrikt (Italija)

P17: IDA Istarska razvojna agencija (Hrvatska)

P18: RERA- javna institucija za koordinaciju i razvoj Splitsko- dalmatinske županije (Hrvatska)

P19: Regionalna razvojna agencija DUNEA(Hrvatska)

P20: Federalni poljoprivredno mediteranski institut Mostar (Bosna i Hercegovina)

IPA SLOVENIJA- HRVATSKA – Treći poziv

GASTRO RURAL

Oplemenjivanje visoke turističke gastronomije proizvodima s identitetom Istre i krasa

Projekt Gastrorural kandidiran je u sklopu Programa IPA Slovenija- Hrvatska, treći poziv u sklopu Prioriteta Gospodarski i Društveni razvoj i Mjere Turizam i ruralni razvoj.

Projekt Gastrorural bavi se oplemenjivanjem turističko gastronomske ponude na povijesno-zemljopisnom području Istre na hrvatskoj i slovenskoj strani.

Cilj projekta je:

- razviti zajednički prekogranični pristup o mogućnostima proizvodnje, prerade i plasmana visokokvalitetnog mlijeka i mesa, te proizvoda i prerađevina autohtonih pasmina životinja s osobitim naglaskom na mogućnost brendiranja i ugradnje istih u turističko-gastronomsku ponudu, uz ponovnu uspostavu i/ili očuvanje biološke raznolikosti područja u skladu s propisima i preporukama Europske Unije.
- stvoriti uvjete za razvoj raznovrsne poljoprivredne proizvodnje, stvaranje alternativnih izvora prihoda, poticanje razvoja zajedničkih zaštitnih znakova i jedinstvenog marketinga za cjelokupno područje provedbe projekta
- Razvijanje zajedničkog marketinškog pristupa valorizaciji ponude u turizmu jela s identitetom ruralnog područja Istre i krasa, te prilagođavanje cjelokupne ponude ruralnog područja potrebama turističke ponude;
- Zajedničko poticanje razvoja ugradnje u visoku gastronomiju projektnog područja proizvoda s identitetom Istre i krasa;
- Zajednička valorizacija povezanosti identiteta i kulture življenja hrvatskog i slovenskog stanovništva ruralnog prostora Istre i krasa

Partneri:

LP: Poljoprivredno šumarska komora Slovenije, Poljoprivredno šumarski institut Nova Gorica (Slovenija)

P2: AZRRI - Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin (Hrvatska)

P3: Istarska županija (Hrvatska)

P4: Sveučilište Primorska, Fakultet turističkih studija – TURISTICA (Slovenija)

P5: Turistička zajednica Istarske županije (Hrvatska)

Predviđeno trajanje projekta je 15 mjeseci.

PROGRAM MED

SINERGIA: „Increasing energy performance by transfer innovation to the agro- food SMEs of the Mediterranean areas“

„Povećanje energetske učinkovitosti putem prijenosa inovacija u malom i srednjem poduzetništvu poljoprivredno- prehrambenih tvrtki u Mediteranskom području“

Projekt SINERGIA kandidiran je u sklopu Operativnog Programa MED, u sklopu Mjere 1.1. Poticanje inovativnih tehnologija, ciljani poziv: Energija.

Cilj projekta je promocija tehnološkog transfera u malom i srednjem poduzetništvu u poljoprivredno- prehrambenom sektoru, odnosno :

- Identifikaciju inovativnih procesa i energetske učinkovitosti u proizvodnom lancu
- Široka replikacija tehnoloških rješenja za uštedu energije i redukciju CO2 od strane različitih odjela u proizvodnom lancu u Mediteranskom regijama uključenim u projekt
- Jačanje konkurentnosti poljoprivredno prehrambene industrije na mediteranskom i globalnom tržištu

Partneri:

LP: ENEA- Talijanska nacionalna agencija za tehnologiju, Energiju i održivi ekonomski razvoj (Italija)

P2: FEDERALIMENTARE- Talijanska federacija Industrije hrane (Italija)

P3: ACTIA- Poljoprivredna asocijacija (Francuska)

P4: FIAB- Španjolska federacija prehrambene industrije (Španjolska)

P5: Poljoprivredna komora Slovenije (Slovenija)

P6: SEVT- Federacija prehrambene industrije (Grčka)

P7: AZRRI- Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin (Hrvatska)

P8: Centar za tehnološki transfer u poljoprivredi (Albanija)

A1: Turska poljoprivredno prehrambena federacija (Turska)

LIFE   LONG   LEARNING/LEONARDO   DA   VINCI- Multilateral projects development of innovation

Program za cjeloživotno učenje (Lifelong Learning Programme - LLP) je najveći europskim program u području obrazovanja. Naglašavanjem potrebe za cjeloživotnim učenjem ovim programom se želi pridonijeti razvoju EU kao naprednog društva znanja, s održivim gospodarskim razvojem, većom stopom zapošljavanja boljim radnim mjestima i većim stupnjem društvene kohezije. Cilj je programa njegovati interakciju, suradnju i mobilnost sustava obrazovanja i stručnog usavršavanja unutar EU koja treba predstavljati standard kvalitete u svijetu.

Program Leonardo da Vinci je dio Programa za cjeloživotno učenje koji obuhvaća strukovno obrazovanje i osposobljavanje na svim razinama obrazovanja. Njime se omogućava usavršavanje stručnih znanja, vještina i sposobnosti kroz sudjelovanje u mobilnosti, te u europskim obrazovnim projektima.

AZRRI d.o.o. Pazin je u tijeku 2012. godine kandidirao projekt ENOTURSkills na otvoreni natječaj Programa za cjeloživotno učenje.

ENOTURSkills

EU Wine Tourism Professional skills Profile & Training Programme

Europski stručne vještine i program obuke u sektoru vinskog turizma

Projektom „ENOTURSkills“ želi se povezati sektor obaveznog obrazovanja i cjeloživotnog učenja u sektoru vinogradarstva i vinarstva.

Partneri:

VP: udruga organskih proizvođača Emilie Romagne (Italija)

P1: Centar za edukaciju i istraživanje Villa Montesca (Italija)

P2: Centuria RIT Romagna Inovacije i tehnologija (Italija)

P3: Insight&Co (Italija)

P4: AZRRI- Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin (Hrvatska)

P5: nacionalna trgovačka konfederacija „Cartel ALFA“ (Rumunjska)

SEOSKA DOMAĆINSTVA KOJA SE BAVE AGROTURISTIČKOM DJELATNOŠĆU

Seljački turizmi, turistička seljačka obiteljska gospodarstva, komercijalno nazvani agroturizmi ili „Izletišta“ kako su definirana sukladno Pravilniku o pružanju ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu sve su više u porastu.

Kroz 2012. godinu održane su niz aktivnosti u cilju pružanja potpore i informiranja agroturizama. Sukladno tome a u nastavku zajedničke suradnje te najavljene intenzivirane službene kontrole od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi nad subjektima u poslovanju s hranom od sredine siječnja 2012. godine, prema članku 51. Zakona o hrani u sektorima za koje su izdani i ocijenjeni vodiči dobre higijenske prakse i praktične provedbe HACCP sustava, organizirana je jednodnevna radionica o implementaciji HACCP-a za 20-ak seljačkih domaćinstava koja se bave agroturističkom djelatnošću.

Predstavnici AZRRI d.o.o. Pazin sudjelovali su na Sjednici Zajednice ruralnog turizma (ZRT) pri HGK u svibnju 2012. godine te sudjelovali kao suorganizator u pripremi 3. Hrvatskog Kongresa o ruralnom turizmu održanog u Osijeku, 23-26. svibnja 2012.godine.

Održane promotivne aktivnosti u 2012. godini su sljedeće:

- Dani otvorenih vrata agroturizma Istre 2012. (04.-11.-18.-25./11/2012)

Dani otvorenih vrata agroturizma Istre organizirane su po treći puta od strane AZRRI d.o.o. Pazin. Sudjelovalo je jedanaest agroturizama koji su nudili autohtone jelovnike njihovog područja po promotivnim cijenama. Cilj manifestacije bio je promovirati seoska domaćinstva, kulturu i njihova imanja te istarsku gastronomiju kao zaštitni znak ruralnog prostora sa svrhom da nadrastu regionalni značaj i postanu međunarodno zanimljiva destinacija. Sukladno velikom interesu posjetitelja za ovim tipom gastronomije kroz prethodne godine, AZRRI d.o.o. Pazin je uveo sustav rezervacija te proširio agroturističku ponudu na 4 nedjelje u 3 različita termina (12h, 14h, 16h). Navedeno, omogućilo je podizanje kvalitete manifestacije na jedan viši nivo. Prodano je preko 6000 menu-a.

- Studijsko putovanje u Italiju (EmiliaRomagna, 10-12. Rujna 2012.)

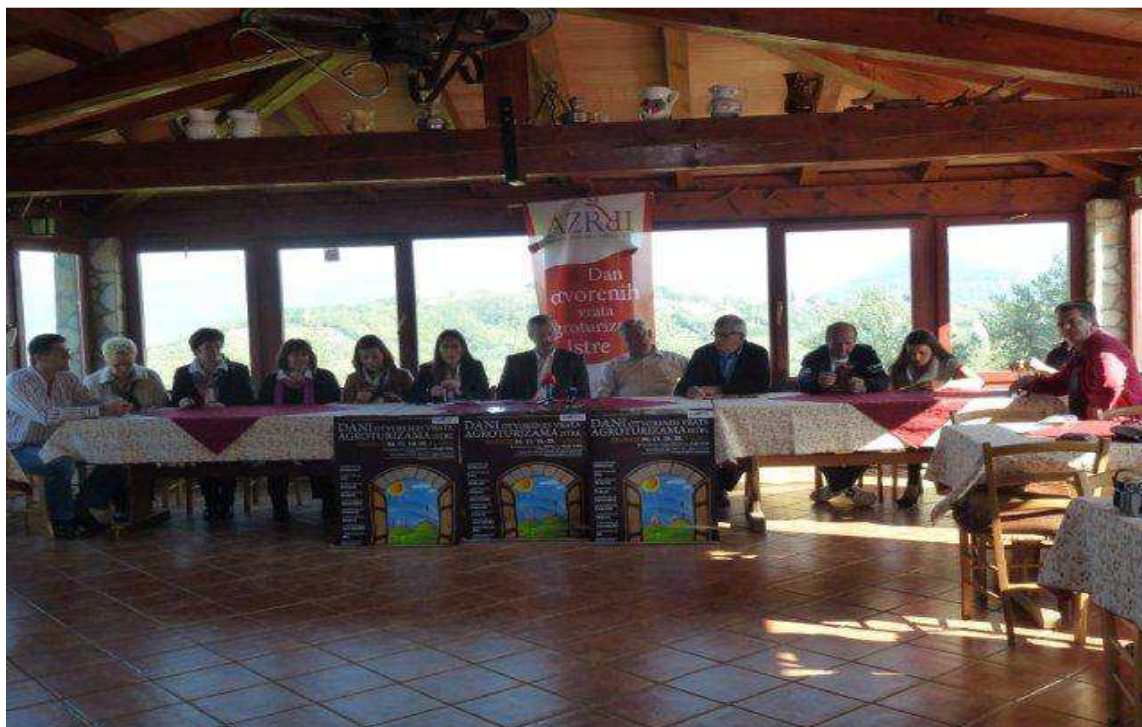
U sklopu međunarodnog projekta KEY Q, organizirano je trodnevno putovanje u Italiju sa agroturizmima Istre s ciljem upoznavanja didaktičkih agroturizama Italije, njihova načina rada te upoznavanja zakonskih regulativa kojima podliježu. Također, organizirana je i posjeta Kući Artusi u Forlimpopoli te SANA-sajam zdrave prehrane u Bologni.

S obzirom na stalne novine u Zakonskoj regulativi kojoj podliježu agroturizmi, ukazuje se sve više potreba za jednom osposobljenom osobom i radnom skupinom koja će na nivou županije pratiti promijene i informirati agroturizme. Nakon donesenog Pravilnika o pružanju ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu 2011. godine, u 2012. godini doneseno je niz drugih zakona i pravilnika koji reguliraju rad agroturizma, i to redom Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti NN br. 50/2012 te Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom NN br. 133/12 te Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi NN br. 108/12. Također radilo se i na pripremama novih Zakona koji će stupiti na snagu početkom 2013. godine a to su: Izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu, PDV-u, Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti i Pravilnika o dopunskoj djelatnosti na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima.

Niz zakona iz područja resornih Ministarstava poljoprivrede, turizma, financija i gospodarstva te niz nelogičnosti kojima su mala obiteljska poljoprivredna gospodarstva stavljena u isti zakonski okvir sa velikima proizvođačima, ukazuju na potrebu pružanja stalne potpore od strane županije da bi se uspjela sačuvati njihova autohtonost, tradicionalnost te poticanje otvaranja novih agroturizama.

Dan otvorenih vratiju agroturizma Istre: 04.11.2012. godine

Dan otvorenih vratiju agroturizma Istre: konferencija za novinare

***GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA
DRUŠTVA ZA 2012. GODINU***

BILJEŠKE UZ GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA

1. NAZIV PODUZETNIKA: AZRRI D.O.O. (Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o.), Šetalište Pazinske gimnazije 1, Pazin, Hrvatska, OIB: 90943600495, MB: 01689436

2. OPIS VRSTE POSLOVANJA PODUZETNIKA I GLAVNE AKTIVNOSTI: AZRRI D.O.O. je trgovačko društvo koje se bavi uzgojem istarskog goveda, proizvodnjom i prodajom mesa istarskog goveda i njegovih prerađevina. Društvo se bavi i pružanjem usluga sadnje loznih cjepova, maslina i voćaka, ratarstvom, pružanjem usluga u ratarstvu i prodajom ratarskih proizvoda. Vrlo značajna aktivnost je i vršenje aktivnosti preko projekata u suradnji sa Europskom Unijom te pružanje usluga savjetovanja zainteresiranim i korisnicima za IPARD program.

3. INFORMACIJA O OSNOVI ZA SASTAVLJANJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA:

AZRRI D.O.O. svoja financijska izvješća sastavlja u skladu sa Hrvatskim standardima financijskog izvješćivanja. Financijska izvješća sastavljena su na temelju nastanka događaja.

4. SAŽETAK BITNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA:

1. Dugotrajna imovina u financijskim izvještajima iskazuje se prema trošku nabave smanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitku od smanjenja vrijednosti (vrijednosno usklađenje). Stope za obračun amortizacije su u okviru porezno dopuštenih.

2. Zalihe materijala, trgovačke robe, proizvodnje u tijeku, gotovih proizvoda iskazuju se prema trošku nabave smanjenom za gubitke od smanjenja vrijednosti (vrijednosno usklađenje). Troškovi utrošenih zaliha obračunavaju se metodom prosječno ponderiranih cijena.

3. Dugotrajna biološka imovina čija se fer vrijednost ne može pouzdano odrediti evidentira se u bilanci prema trošku nabave smanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od smanjenja vrijednosti. Kratkotrajna biološka imovina evidentira se po fer vrijednosti umanjenom za procijenjene troškove do točke prodaje (HSFI 17).

4. Prihodi za isporuku dobara i usluga priznaju se u trenutku kada je isporuka nastala i ako se očekuje naplata.

5. Troškovi se priznaju u razdoblju na koje se odnose.

Ako u obradi računovodstvenih činjenica i poslovnih događaja nešto nije riješeno računovodstvenim politikama ili Standardima, preuzet će se na temelju HSFI 3, t.3.18. rješenja iz MRS-ova ili MSFI, odnosno iz računovodstvene teorije i usvojene prakse publicirane u stručnoj literaturi.

Navigacija kroz Excel datoteku, List -->	Opci	Bilanca	RDG	PodDop	NT_I	NT_D	ListaMB	
	Novosti	Uputa	Kontrola	Djel	Opcine	Sifre	Prom	

BILANCA
stanje na dan 31.12.2012.

Obrazac
POD-BIL

Obveznik: 90943600495; AZRRI D.O.O.				
Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4	5
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001			
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002		5.954.457	21.232.055
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003		2.426.660	2.353.124
1. Izdaci za razvoj	004			
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	1	2.406.410	2.353.124
3. Goodwill	006			
4. Predumovi za nabavu nematerijalne imovine	007		20.250	
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008			
6. Ostala nematerijalna imovina	009			
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010		3.527.797	16.878.931
1. Zemljište	011	2	174.739	1.150.939
2. Građevinski objekti	012	3	1.096.083	9.792.656
3. Postrojenja i oprema	013	4	1.587.620	4.869.466
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	5	243.448	295.329
5. Biološka imovina	015	6	425.907	770.541
6. Predumovi za materijalnu imovinu	016			
7. Materijalna imovina u pripremi	017			
8. Ostala materijalna imovina	018			
9. Ulaganje u nekretnine	019			
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020		0	2.000.000
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021			
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	022			
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	023			
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	024			
5. Ulaganja u vrijednosne papire	025			
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	026	7		2.000.000
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	027			
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028			
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	029		0	0
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	030			
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031			
3. Ostala potraživanja	032			
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	033			
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034		9.578.016	13.991.212
I. ZALIHE (036 do 042)	035		856.240	1.916.009
1. Sirovine i materijal	036	8	34.560	244.729
2. Proizvodnja u tijeku	037	9	20.957	159.709
3. Gotovi proizvodi	038	10	485.570	689.043
4. Trgovačka roba	039	11	5.310	6.562
5. Predumovi za zalihe	040			
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041			
7. Biološka imovina	042	12	309.843	815.966
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	043		8.391.762	11.351.458
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	044			
2. Potraživanja od kupaca	045	13	571.400	1.085.683
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046			
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047	14		500
5. Potraživanja od države i drugih institucija	048	15	7.820.362	10.265.275
6. Ostala potraživanja	049			
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050		0	0
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051			
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	052			
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	053			
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	054			
5. Ulaganja u vrijednosne papire	055			
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	056			
7. Ostala financijska imovina	057			
IV. NOVAC U BANCII BLAGAJNI	058	16	330.014	723.745
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	059	17	2.600	10.770
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060		15.535.073	35.234.037
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	061	18	5.202.823	5.202.823

PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062		510.969	444.441
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	19	400.000	400.000
II. KAPITALNE REZERVE	064			
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065		0	0
1. Zakonske rezerve	066			
2. Rezerve za vlastite dionice	067			
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068			
4. Statutarne rezerve	069			
5. Ostale rezerve	070			
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071			
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072	20	89.101	10.557
1. Zadržana dobit	073	20	89.101	10.557
2. Preneseni gubitak	074			
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075		21.868	33.884
1. Dobit poslovne godine	076	21	21.868	33.884
2. Gubitak poslovne godine	077			
VII. MANJINSKI INTERES	078			
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	079		0	0
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080			
2. Rezerviranja za porezne obveze	081			
3. Druga rezerviranja	082			
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083		3.849.287	9.480.052
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	084			
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	085	22	300.000	240.000
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	086	23	3.549.287	9.240.052
4. Obveze za predujmove	087			
5. Obveze prema dobavljačima	088			
6. Obveze po vrijednosnim papirima	089			
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090			
8. Ostale dugoročne obveze	091			
9. Odgođena porezna obveza	092			
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093		3.194.823	18.274.589
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	094			
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	095	24	379.591	3.082.902
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	096	25		9.791.113
4. Obveze za predujmove	097			
5. Obveze prema dobavljačima	098	26	2.630.609	5.159.967
6. Obveze po vrijednosnim papirima	099			
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100			
8. Obveze prema zaposlenicima	101	27	105.854	149.728
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	28	78.769	90.879
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	103			
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104			
12. Ostale kratkoročne obveze	105			
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106	29	7.979.994	7.034.955
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107		15.535.073	35.234.037
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	108	30	5.202.823	5.202.823
DODATAK BILANCI (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)				
A) KAPITAL I REZERVE				
1. Pripisano imateljima kapitala matice	109			
2. Pripisano manjinskom interesu	110			

I. BILJEŠKE UZ BILANCU

AKTIVA

1. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava

Na poziciji B.I./2 iskazana je svota ulaganja u računalni softver , pravo služnosti nad šumskim zemljištem na području Grada Vodnjana i ulaganje u tuđu imovinu tj. ulaganje u poslovni prostor u najmu.

Nematerijalna imovina evidentira se prema nabavnim vrijednostima smanjenim za akumuliranu amortizaciju i gubitke od smanjenja vrijednosti.

Za naknadu prava služnosti nije započet obračun amortizacije obzirom da isto nije stavljeno u uporabu.

2. Zemljište

Na poziciji B.II./1 društvo je iskazalo zemljište kupljeno u Pazinu u iznosu od 174.739 kn i zemljište u Vodnjanu u iznosu od 976.200,00 kn po trošku nabavke. Ono se ne amortizira.

3. Građevinski objekti

Na poziciji B.II.2. u iznosu od 9.792.656 kn iskazani su građevinski objekti prema trošku nabavke sukladno HSFI 6 t 6.19. u što je uključena cijena dobavljača i svi ovisni troškovi nabave. Tijekom 2012. godine nije obračunavana amortizacija građevinskih objekata obzirom da isti nisu stavljani u uporabu.

4. Postrojenja i oprema

Na poziciji B.II.3 iznos od 4.869.466 kn odnosi se na razliku nabavne vrijednosti i akumulirane amortizacije za postrojenja, opremu i računalnu opremu. Za obračun amortizacije korištene su snižene stope amortizacije, porezno dopuštene. Stopa od 6,25% korištena je za obračun amortizacije mehanizacije, a 12,50% za obračun amortizacije računalne opreme. Tijekom 2012. godine nabavljeno je nove opreme u vrijednosti 3.455.167,01 kn koja se u najvećem dijelu odnosi na kupnju opreme za preradu maslina bivše Uljare San LorenzoOlive iz Vodnjana i mehanizaciju prilikom preuzimanja dijela tvrtke Puris d.d. Manji dio nove nabave odnosi se na kupnju računala.

5. Alati, pogonski inventar i transportna imovina

Na poziciji B.II.4. iskazana je razlika nabavne vrijednosti transportne imovine i njene akumulirane amortizacije. Za obračun amortizacije osobnih automobila uzeta je stopa od 5%, a za kombi i dostavna vozila 6,25 % godišnje. Tijekom 2012. godine

nabavljena su dva dostavna vozila ukupne nabavne vrijednosti od 87.912,47 kn. Jedno je kupljeno od tvrtke Puris d.d., a drugo putem financijskog leasinga.

6. Biološka imovina

Biološka imovina u bilanci na poziciji B.II.5. odnosi se na osnovno stado, a sve vezano za Projekt „Trajna zaštita istarskog goveda gospodarskim iskorištavanjem u sustavu ruralnog razvitka Istre“. U osnovno stado ulaze goveda koja nisu namijenjena za klanje i proizvodnju mesa, već za rasplod, te ona čine dugotrajnu biološku imovinu društva. Ova imovina mjeri se u bilanci po modelu troška, budući da je fer vrijednost te imovine teško pouzdano utvrditi, te se za obračun amortizacije za 2012. godinu koristila snižena stopa od 5 % godišnje. Knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2012. godine iznosila je 770.541,46 kn.

7. Dani zajmovi, depoziti i slično

Iznos od 2.000.000,00 kn na ovoj poziciji bilance odnosi se na depozit uplaćen poslovnoj banci.

8. Zalihe sirovina i materijala

Zalihe sirovina i materijala se u bilanci na poziciji C.I.1. evidentiraju po stvarnim troškovima stjecanja , a u troškove se obračunavaju prema metodi prosječno ponderirane cijene i na dan bilance iznose 244.729 kn.

9. Zalihe proizvodnje u tijeku

Na poziciji C.I.2. vode se zalihe proizvodnje u toku po stvarnim troškovima. Na dan 31.12.2012. godine bila su otvorena tri radna naloga vezana za proizvodnju mesnih prerađevina. Također na toj poziciji iskazani su troškovi proizvodnje u toku zasijanog ječma. Ukupan iznos proizvodnje u toku na dan 31.12.2012. godine iznosi 159.709 kn.

10. Zalihe gotovih proizvoda

Na poziciji C.I.3. vode se zalihe gotovih proizvoda u iznosu od 689.043 kn po stvarnim troškovima po metodi prosječno ponderirane cijene, a zalihe poljoprivrednih proizvoda vode se po fer vrijednosti umanjenoj za troškove do točke prodaje sukladno t.17.10. HSFI-a 17. Zalihe na ovoj poziciji odnose se na zalihe mesa i mesnih prerađevina, zalihe sjemena bikova i zalihe ratarskih proizvoda.

11. Zalihe trgovačke robe

Zalihe trgovačke robe na poziciji C.I.4. u iznosu od 6.562 kn odnose se na robu koja je kupljena radi daljnje prodaje. Zaliha se vodi po stvarnim troškovima bez uračunate marže po metodi prosječno ponderirane cijene.

12. Biološka imovina

Biološka imovina na poziciji C.I.7. u iznosu od 815.966 kn odnosi se na kratkotrajnu biološku imovinu, tj. troškove goveda u tovu koja su namijenjena za klanje i proizvodnju mesa. Ona su prikazana u bilanci po fer vrijednosti umanjenoj za procijenjene troškove do točke prodaje sukladno HSFI 17 t.17.8

13. Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca u iznosu od 1.085.683 kn odnosi se na potraživanja od kupaca u zemlji u svoti od 997.138 kn i 81.800 kn na potraživanje od kupca iz inozemstva te se ova pozicija iskazuje po fer vrijednosti sukladno HSFI 11 t.11.23. Otpis potraživanja od kupaca tijekom 2012. godine nije vršen. Za sva potraživanja koja su sporna poduzete su mjere za naplatu istih.

14. Potraživanja od zaposlenika i članova uprave

Pozicija bilance C.II.4.u iznosu od 500 kn odnosi se na potraživanje od zaposlenika za dani avans za službeni put.

15. Potraživanja od države i drugih institucija

Na poziciji C.II.5. evidentirana su potraživanja za više uplaćeni porez na dodanu vrijednost i potraživanja za porez na dodanu vrijednost po računima po kojima se isti ne može još odbiti kao pretporez u iznosu od 2.860.394 kn. Prijedlog za vraćanje preplaćenog iznosa poreza na dodanu vrijednost predan je Poreznoj upravi. Manji dio ove stavke odnosi se na iznos više uplaćenog poreza na dobit i potraživanje za poticaj za tov goveda. Veći dio ove stavke u iznosu od 7.372.949 kn odnosi se na potraživanja za sredstva iz EU Fondova za šest međunarodnih projekta koji su tijekom 2012. godine u provedbi (APRO,ZOONE, KEY Q, EU.WATER, TECH.FOOD i IPATECH).

16. Novac u banci i blagajni

Novac u banci i blagajni obuhvaća stanja na žiro računima i maloprodajnoj blagajni u sveukupnom iznosu od 723.745 kn. Stanje glavne blagajne na dan 31.12.2011.

iznosilo je 0 kn. AZRRI d.o.o. je tijekom 2012. godine poslovao preko 3 redovna glavna računa i 7 podračuna koji su otvoreni za potrebe provedbe međunarodnih projekata u suradnji sa Europskom Unijom.

17. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi

Pozicija D.bilance u iznosu od 10.770 kn odnosi se na unaprijed plaćene troškove energije i putnih troškova po naplatnim uređajima za naplatu cestarine.

18. Vanbilančni zapisi

Kao vanbilančni zapis vodi se nekretnina koja je u zakupu od Grada Pazina gdje će se ustrojiti Centar za regionalno ruralni razvoj Istre.

PASIVA

19. Temeljni (upisani) kapital

Temeljni kapital iskazan je u iznosu od 400.000,00 kn i isti je od osnivanja AZRRI d.o.o.

20. Zadržana dobit

Zadržana dobit iznosi na dan 31.12.2012. g. 10.557 kn. Svota zadržanog dobitka 31.12.2012. u odnosu na 01.01.2012. umanjena je za iznos troška kamate za kredit 617/05 od Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre koje su bile obračunavane u ranijim razdobljima i pripisivane glavnici, a nisu bile knjižene u trošak razdoblja u poslovnim knjigama AZRRI d.o.o.

21. Dobit poslovne godine

Dobit poslovne godine u iznosu od 33.884 kn prikazuje razliku prihoda i rashoda nakon oporezivanja porezom na dobit.

22. Dugoročne obveze za zajmove, depozite i slično

Pozicija VII.C.2. pasive u iznosu od 240.000 kn pokazuje preostalu svotu dugoročnog zajma od nepovezanog poduzetnika.

23. Dugoročne obaveze prema bankama i drugim financijskim institucijama

Dugoročne obaveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu od 9.240.052 kn pokazuju obaveze prema leasing društvima, obaveze za dugoročne kredite preuzete kod poslovne banke i Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre.

24. Kratkoročne obaveze za zajmove, depozite i slično

Ova stavka u iznosu od 3.082.902 kn odnosi se na predfinanciranja tijela jedinice lokalne samouprave vezano za projekte sa EU i dobivenu pozajmicu od nepovezanog poduzetnika.

25. Kratkoročne obaveze prema bankama i drugim financijskim institucijama

Iznos od 9.791.113 kn odnosi se na revolving kredit preuzet kod poslovne banke, dva kratkoročna kredita preuzeta u poslovnoj banci i dospjele obaveze po kreditima kod Fonda za razvoj poljoprivrede i agroturizma Istre.

26. Obveze prema dobavljačima

Iznos od 5.159.967 kn odnosi se na obaveze prema dobavljačima u zemlji i inozemstvu.

27. Obveze prema zaposlenicima

Iznos od 149.728 kn odnosi se na obaveze za plaću za 12 mjesec 2012. godine koja je isplaćena u siječnju 2013. godine, te za putne naloge za poslovna putovanja djelatnika.

28. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja

Ova stavka u iznosu od 90.879 kn odnosi se u najvećem dijelu na poreze i doprinose vezano za plaću djelatnika za mjesec prosinac 2012. godine, a manjim dijelom za članarinu turističkim zajednicama i obvezu za naknadu za šume.

29. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućega razdoblja

Iznos od 7.034.955 kn odnosi se na četiri projekta koji se financiraju iz Europske Unije (APRO, ZOONE, KEY Q i IPATECH), a sredstva se troše namjenski prema

budžetu projekta. Iznos koji je prikazan na ovoj stavci biti će oprihodovan u narednim razdobljima paralelno sa nastajanjem troškova koji će nastati vezano za te projekte. Takav način knjiženja biti će neutralan na iskazivanje financijskog rezultata društva.

30. Vanbilančni zapisi

Kao vanbilančni zapis vodi se nekretnina koja je u zakupu od Grada Pazina gdje će se ustrojiti Centar za regionalno ruralni razvoj Istre.

Navigacija kroz Excel datoteku, List -->	Opci	Bilanca	RDG	PodDop	NT_I	NT_D	ListaMB
	Novosti	Uputa	Kontrole	Djel	Opcine	Sifre	Prom

RAČUN DOBITI I GUBITKA

za razdoblje 01.01.2012. do 31.12.2012.

Obrazac
POD-RDG

Obveznik: 90943600495; AZRRI D.O.O.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4	5
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111		6.052.742	7.513.152
1. Prihodi od prodaje	112	1	1.567.505	2.817.643
2. Ostali poslovni prihodi	113	2	4.485.237	4.695.509
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114		5.798.648	7.025.825
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115	4	-412.132	-848.348
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	116		2.855.775	4.581.918
a) Troškovi sirovina i materijala	117	5	1.870.621	2.581.487
b) Troškovi prodane robe	118	6	131.663	19.813
c) Ostali vanjski troškovi	119	7	853.491	1.980.618
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	120		1.990.702	2.349.461
a) Neto plaće i nadnice	121	8	1.170.451	1.413.036
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	122	9	528.100	612.030
c) Doprinosi na plaće	123	10	292.151	324.395
4. Amortizacija	124	11	801.548	271.478
5. Ostali troškovi	125	12	525.356	602.979
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126		26.841	18.292
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	127	13	22.098	18.292
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	128		4.743	
7. Rezerviranja	129			
8. Ostali poslovni rashodi	130	14	10.558	50.045
III. FINANCIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131		16.922	6.754
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima	132			
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	133	3	16.922	6.754
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134			
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	135			
5. Ostali financijski prihodi	136			
IV. FINANCIJSKI RASHODI (138 do 141)	137		214.679	444.568
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138			
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	139	15	214.679	444.568
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	140			
4. Ostali financijski rashodi	141			
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142			
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143			
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144			
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145	16		13.381
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	146	17	6.069.664	7.519.906
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	147	18	6.013.327	7.483.774
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148	19	56.337	36.132
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	149	19	56.337	36.132
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150		0	0
XII. POREZ NA DOBIT	151	20	34.469	2.248
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152	21	21.868	33.884
1. Dobit razdoblja (149-151)	153	21	21.868	33.884
2. Gubitak razdoblja (151-148)	154		0	0
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)				
XIV. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA				
1. Pripisana imateljima kapitala matice	155			
2. Pripisana manjinskom interesu	156			
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSR-a)				
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	157			
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (159 do 165)	158		0	0
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	159			
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	160			
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	161			
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	162			
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	163			
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku pridruženih poduzetnika	164			
7. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	165			
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	166			
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (158-166)	167		0	0
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (157+167)	168		0	0
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)				
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA				
1. Pripisana imateljima kapitala matice	169			
2. Pripisana manjinskom interesu	170			

II. BILJEŠKE UZ RAČUN DOBITI I GUBITKA

PRIHODI

1. Prihodi od prodaje

Prihodi od prodaje proizvoda priznaju se kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi ulaziti kod poduzetnika i kada se koristi mogu pouzdano izmjeriti sukladno HSFI 15. t.23.

Prihodi od prodaje u iznosu od 2.817.643 kn odnose se u najvećem dijelu na prihode od prodaje mesa istarskog goveda i njegovih prerađevina, prodaje ratarskih proizvoda, prihode od pružanja usluga sadnje loznih cjepova i voćaka, pružanja usluga u ratarstvu, konzultantskih usluga, a manjim dijelom na prihode od prodaje trgovačke robe te na prodaju ostalih usluga.

2. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi iskazani su u svoti od 4.695.509 kn, a u najvećem dijelu odnose se na dotacije jedinice lokalne samouprave i Europske Unije za izvršavanje određenih projekata. Manjim dijelom ovi prihodi se odnose na refundaciju nastalih šteta od osiguravajućih društava, dobitaka od prirasta biološke imovine, inventurnih viškova i prihoda od usklađenja dugotrajne biološke imovine.

3. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama

Iznos od 6.754 kn odnosi se na prihode od kamata i tečajnih razlika.

RASHODI

4. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u toku i gotovih proizvoda

Stanje zaliha 01.01.2012.= 816.370 kn

Stanje zaliha 31.12.2012. = 1.664.718 kn

Ukupno povećanje zaliha 31.12.2011.= $816.370 - 1.664.718 = 848.348$ kn

Zalihe su se na dan 31.12.2012. povećale u odnosu na 01.01.2012. u iznosu od 848.348 kn što utječe na ukupno smanjenje troškova za 2012. godinu.

5. Troškovi sirovina i materijala

Ovi troškovi u iznosu od 2.581.487 kn obuhvaćaju direktne troškove proizvodnje osnovnog stada i proizvodnje proizvoda od mesa istarskog goveda, proizvode od divljači, istarskog magarca, istarske ovce. Također u masu ovih troškova ulaze troškovi uredskog materijala, sitnog inventara, autoguma, rezervnih dijelova, gorivo, energija.

6. Troškovi prodane robe

Ova stavka u iznosu od 19.813 kn odnosi se na troškove nabave trgovačke robe koja je prodana.

7. Ostali vanjski troškovi

Ostali vanjski troškovi u iznosu od 1.980.618 kn odnose se na troškove telefona, pošte, prijevoza, grafičke usluge, smještaj radnika na terenu, usluge po ugovoru o djelu, troškove veterinarskih usluga, klanja životinja, servisa, troškove registracije vozila, zakupnine, promidžbe, intelektualne usluge, komunalne usluge, ostale vanjske usluge.

8. Neto plaće i nadnice

Svota neto plaće u iznosu od 1.413.036 kn pokazuje iznos neto plaća za 2012. godinu koja ulazi u ukupnu masu troškova za 2012. godinu. Tijekom 2012. godine plaće djelatnika bile su redovito isplaćivane. Plaća za 12 mjesec 2012. g. isplaćena je u siječnju 2013. godine.

9. Troškovi poreza i doprinosa iz plaća

Ova stavka u iznosu od 612.030 kn obuhvaća troškove poreza, prireza i doprinosa iz plaća za sve djelatnike koji ulaze u ukupnu masu troškova za 2012. g.

10. Doprinosi na plaće

Ova stavka u iznosu od 324.395 kn odnosi se na doprinose za zdravstveno osiguranje, doprinos za prava u slučaju ozljeda na radu i profesionalne bolesti i doprinos za zapošljavanje koji ulaze u ukupnu masu troškova za 2012.g.

11. Amortizacija

Ukupna svota amortizacije za dugotrajnu imovinu za 2012. godinu iznosi 271.478 kn, a za 2012. godinu obračunavana je po sniženim porezno dopuštenim stopama. Za

obračun amortizacije postrojenja i opreme korištena je stopa od 6,25%, osobne automobile 5%, računala i računalnu opremu 12,50%, računalni softver 6,25%, osnovno stado 5%. Amortizacija dugotrajne imovine koja nije stavljena u uporabu nije obračunavana.

12. Ostali troškovi

Ovi troškovi u iznosu od 602.979 kn obuhvaćaju troškove dnevnica i ostale troškove vezane za službena putovanja djelatnika, troškove prijevoza na posao i iz posla za djelatnike, troškove reprezentacije, premije osiguranja, troškove platnog prometa, razne članarine, porez na tvrtku te ostale troškove.

13. Vrijednosno usklađivanje dugotrajne imovine (osim financijske)

Iznos od 18.292 kn odnosi se na vrijednosno usklađenje biološke imovine (goveda).

14. Ostali poslovni rashodi

Iznos od 50.045 kn odnosi se na naknadno utvrđene rashode iz prethodnih razdoblja, iznos darovanja za općekorisne namjene i troškove uginuća goveda.

15. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama

Ova stavka u iznosu od 444.568 kn odnose se u najvećem dijelu na kamate na kredite za dugoročne obaveze prema financijskim institucijama, a manjim dijelom na negativne tečajne razlike.

16. Izvanredni rashodi

Iznos izvanrednih rashoda od 13.381 kn odnosi se na neamortiziranu vrijednost vozila uništenog prilikom prometne nesreće tijekom 2012. godine.

17. Ukupni prihodi

Ukupni prihodi u iznosu od 7.519.906 kn predstavljaju sumu poslovnih i financijskih prihoda za 2012. godinu.

18. Ukupni rashodi

Ukupni rashodi u iznosu od 7.483.774 kn čine sumu poslovnih i financijskih rashoda.

19. Dobit prije oporezivanja

Iznos dobiti u iznosu od 36.132 kn predstavlja razliku ukupnih prihoda i ukupnih rashoda prije oporezivanja porezom na dobit.

20. Porez na dobit

Iznos poreza na dobit od 2.248 kn obračunat je stopom od 20% na poreznu osnovicu.

21. Dobit razdoblja

Iznos dobiti od 33.884 kn predstavlja razliku dobiti prije oporezivanja i poreza na dobit.

ZAKLJUČAK DIREKTORA AZRRI d.o.o. Pazin

Tijekom 2012. godine AZRRI d.o.o. Pazin je imao i cijeli niz drugih aktivnosti koje nisu navedene u ovom Izvješću a koje su imale za cilj osposobiti AZRRI d.o.o. Pazin za kontinuiranu pomoć javnog sektora Istarske županije u razvoju gospodarskih aktivnosti privatnog sektora u ruralnom prostoru Istre.

Naročito je važno uskladiti mjere i prioritete razvoja pojedinog programa od strane javnog sektora jer dosadašnja organizacija od države (Ministarstva), županije (Upravni odjeli i dr) do gradova i općina, čak ni sa relativno velikim potporama, nisu postigli cilj proizvodnje i potrošnje domaćih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.

Priprema samog sektora a naročito proizvođača u poljoprivredno-prehrambeno sektoru za korištenje predpristupnih a ubrzo i strukturnih fondova EU jedan je od temeljnih zadataka AZRRI d.o.o. Pazin i zato osnivanje Lokalnih akcijskih grupa (LAG-ova) je bio i ostao prioritet JLS Istarske županije. LAG-ovi su temelj za primjenu LEADERA u izradi lokalnih strategija razvoja ruralnih područja a koje služe kao osnova za korištenje strukturnih fondova EU-a.

Pripremne aktivnosti u realizaciji Centra za regionalno ruralni razvoj i zaštitu biološke raznolikosti Istre sa svojim Podcentrima su izuzetno dobro prihvaćeni među proizvođačima istarskih autohtonih pasmina ali i kroz prihvaćanje sufinanciranja njihove izgradnje od strane Europske komisije. Nažalost još uvijek za takve razvojne centre nema nacionalnog sufinanciranja što značajno usporava razvoj lokalne javne infrastrukture bez koje se ni privatni sektor samostalno ne može razvijati.

Kupnja uljare San LorenzoOlive u Vodnjanu je značajan iskorak u stvaranju javne infrastrukture za jačanje i razvoj maslinarstva u cijeloj Istri. Naravno da će i izgradnja edukacijske kuhinje i pilot farme za istarsko govedo na Gortanovom brijegu omogućiti bolju zaštitu istarskih autohtonih pasmina a i njihovu gospodarsku valorizaciju u sustavu ruralnog razvoja Istre.

Isto tako naša suradnja na međunarodnim i našim razvojnim projektima je rezultirala činjenicom da je AZRRI d.o.o. Pazin sa svojim educiranim zaposlenicima biti u stanju ne samo partner već i vodeći partner u najsloženijim međunarodnim projektima.

Osim financijskog sufinanciranja projekata jako su važni i primjeri dobre prakse do kojih se dolazi kroz implementaciju projekata ali i stalno osposobljavanje zaposlenika za provedbu strukturnih fondova EU.

Svjesni smo činjenice da će uvjeti proizvodnje poljoprivredno prehrambenih proizvoda kad Republika Hrvatska uđe u Europsku Uniju biti još nepovoljniji za male proizvođače. Stoga je neophodno stvarati preduvjete za zaštitu autohtonih biljnih i

životinjskih vrsta te na tome zasnovati proizvodnju autohtonih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda visoke kvalitete, takozvanih butik proizvoda čija će potrošnja biti prvenstveno u Istri, i po kojima će Istra postati još prepoznatljivima u zahtjevnoj regionalnoj eno-gastronomskoj ponudi.

Novi proizvodi nastali u našem laboratoriju za razvoj mesnih proizvoda od mesa izvornih pasmina i divljači iz Istre su u startu opravdali ulaganja u takav strateški objekt bez kojeg se nebi moglo razvijati recepture za vrhunske suhomesnate proizvode bazirane na mesu divljači i tako direktno doprinose s jedne strane njihovoj zaštiti a s druge strane njihovom gospodarskom uzgoju.

Samo proizvodi vrhunske kvalitete mogu opravdati male proizvodne serije jer ni Istra, pa ni Hrvatska nemaju velike proizvodne mogućnosti za konkurirati evropskim proizvodima sa velikim količinama i niskim cijenama.

Do sada postignuti rezultati prvenstveno sa mesom istarskog goveda ukazuju da je to dugotrajan ali ispravan put do uspjeha i da treba po sličnom modelu razvijati nove proizvode od novih autohtonih biljnih i životinjskih vrsta.

Posebno želim naglasiti da postojeći kvalitetni istarski poljoprivredno-prehrambeni proizvodi nisu dovoljno međusobno povezani i prepoznatljivi pa je u tom smislu potrebno osmisliti novu marketinšku aktivnost koja će povezivanjem postojećih istarskih brendova dati dodatnu vrijednost i jaču prepoznatljivost istarskom prostoru.

Provedba integralnog plana brendiranja poljoprivredno prehrambenih proizvoda Istarske županije je pokazala da se u tom području AZRRI d.o.o. Pazin mora s jedne strane nametnuti a sa druge strane biti prepoznat od proizvođača istarskih autohtonih proizvoda kao koordinator aktivnosti proizvodnje i prodaje istih.

Vjerujem da smo postignutim rezultatima opravdali dobivena proračunska sredstva Istarske Županije kao i međunarodna sredstva.

Za sva dodatna usmena i pismena pojašnjenja stojimo na raspolaganju.

Direktor:
Graciano Prekalj, mag.ing.agr